Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Hoffmann, Frants.; oversat af Carl Ewald.
Titel | Title:	Mozarts Ungdom : fortalt for Børn
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : forlagt af A. Gieses Boghandel, 1883
Fysiske størrelse | Physical extent:	96 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

15,-268.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130022835719

MOZARTS UNGDOM.

FORTALT FOR BØRN

AF

FRANTS HOFFMANN.

OVERSAT

AF

CARL EWALD.

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF A. GIESES BOGHANDEL.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1883.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

FØRSTE KAPITEL.

ice-Kapelmesteren i Salzburg, Hr. Leopold Mozart, gik ængstelig og urolig op og ned ad Gulvet i sin Dagligstue. Tit blev han staaende ved Døren til Sideværelset, lyttede et Øjeblik med foroverbøjet Hoved til hver Lyd, der kunde trænge ind til ham gjennem den lukkede Dør, og begyndte saa igjen paa sin ensformige Gang fra den ene Ende af Dagligstuen til den anden. Undertiden hviskede han en kort Bøn, store Sveddraaber perlede paa hans Pande, og hans Ansigt var blegt og bar tydelige Spor af Angst og Bekymring.

»Ak, det er en svær Prøvelsens Tid, Gud give den i Naade en lykkelig Udgang!« udbrød han.

Henne fra Væggen hørte man Urets ensformige Tikken, Viseren bevægede sig kun langsomt fremad, Minutterne gik, og med hvert Minut blev Kapelmesterens Ansigt mørkere. Der stod et Klaver i Værelset, han traadte hen til det og anslog tankeløst nogle Akkorder, hvis milde, bløde Klang syntes

at berolige ham. Saa tørrede han Sveden af Panden, gik hen til Vinduet og løftede Øjnene, som nu havde et roligt og mildt Udtryk, op imod Himlen.

»Naar vi blot rolig lægger alt i Guds Haand,« sagde han, »saa vil han nok styre det til det bedste.«

Med foldede Hænder og Blikket rettet opad blev han staaende nogle Øjeblikke ved Vinduet. Himmelen var bedækket med tunge Skyer, kun hist og her saa man et lille Stykke blaa Himmel. Der syntes at være Uvejr i Luften, den var saa tung og trykkende. Da var det pludselig, som om de tunge Skyer blev sønderrevne med et Ryk, Solen brød straalende frem og kastede sit Skjær over Salzburg og dens dejlige Omegn, og hele Naturen fik nyt Liv. Solens Straaler trængte lige ind i Kapelmesterens Stue, og Fader Mozart hilste den med et glad Smil.

„Er det ikke, som om Vorherre selv saa ned til Jorden og lovede, at hans Godhed og Barmhjærtighed aldrig skulde ophøre?« hviskede han for sig selv. »Lad mig tage det for et godt Varsel!«

Ligesom han havde sagt disse Ord med halvhøj Stemme, fo'r han pludselig sammen, sprang tilbage fra Vinduet og styrtede henimod Døren til Sideværelset. Mens Fader Mozart endnu ganske aandeløs tøvede med at aabne den, sprang den pludselig op, og en lille mild Kone traadte smilende ind med en tyk, skrigende og sprællende Dreng paa Armen.

„Se blot, Hr. Kapelmester,“ sagde hun glæde-

straalende, »ham her, kan De være vis paa, at den dejlige Solstraale, som nys begyndte at skinne, har bragt os. Naar det ikke er et godt Tegn, siger jeg ikke mere.«

Kapelmesten rakte Armene ud efter Drengen, lagde Haanden velsignende paa hans Hoved, og formaaede ikke at holde de Glædestaarer tilbage, som trillede ned ad hans Kinder.

»Fader i Himlen,» sagde han med bævende Stemme, »modtag min Tak for dette lykkelige Øjeblik, og lad din Velsignelse hvile over det Barn, som Du har givet mig.«

Saa bøjede han sig ned, trykkede et Kys paa Drengens Pande og betragtede ham nogle Øjeblikke med Henrykkelse.

»Og Moderen, min gode Kone?« spurgte han lidt efter hurtig, som om han vaagnede af en dejlig Drøm.

»Udmærket,« lød Svaret. »Den søde lille Kone er saa frisk som en Fisk i Vandet! Se blot selv!«

Der behøvedes ingen videre Opfordring. I en Fart stod den lykkelige Fader i Sideværelset; hans Hustru rakte med et glad Smil begge Hænderne ud imod ham, og Fader Mozart kyssede dem hjærtelig.

»Min kjære Hustru, hvor vi dog er lykkelige!« sagde han med Inderlighed.

»Ja uendelig lykkelige,« svarede Moderen, »lad os takke Gud for hans naadige Gave.«

„Ja, men hvert til sin Tid, om jeg maa be'!“ sagde

Konen, som stod ved Siden af med den stadig skrigende og sprællende Dreng. „Gaa nu kun Deres Vej, Hr. Kapelmester! Nu kan De jo være rolig, da De med Deres egne Øjne har set, at alt er i Orden. Gaa saa, ellers kan De tro, jeg bliver vred.«

Fader Mozart adlød smilende, og da han havde trykket et Kys paa sin Hustrus Pande, gik han igjen ind i Dagligstuen.

Men han havde ikke Ro til at blive længe der; hans Hjærte var for fuldt, han maatte ud og give det Luft i Guds fri Natur. Han tog Hat og Stok, forlod sit Hjem og ilede gjennem Salzburgs snævre Gader til den smukke Allé, som fører til det fyrstbiskoppelige Lystslot Hellbrunn. Her behøvede han ikke at frygte for at blive forstyrret; thi Stedet var i Almindelighed ensomt og kun besøgt af nogle enkelte spaserende, og han kunde derfor give sine Følelser frit Løb.

Fader Mozart, som ellers var en rolig, sat, betænksom Mand, kjendte næppe sig selv igjen, thi Gud havde i Dag opfyldt hans inderligste Ønske, idet han havde skjænket ham en lille Søn. Naar han tænkte paa, hvorledes han vilde opdrage og undervise ham, hvorledes han vilde indpode ham sin Kjærlighed til Musik, medens han endnu var et Barn, og næst Guds Hjælp gjøre en stor Mester af ham, da jublede det i hans Hjærte, og tusende straalende Fremtidsbilleder viste sig for hans indre Øje. Han glemte alt omkring sig; han havde ikke Sans for den dejlige Egn, der laa for ham som en

blomstrende Have, han tænkte kun paa sin lille Søn. Fornøjet gned han sine Hænder, mumlede uforstaaelige Ord og saa med straalende Øjne op til den nu næsten skyfri Himmel, ja, han glemte saa ganske sig selv, at han undertiden gav sig til at le ganske højt midt paa den aabne Landevej; og det var vistnok første Gang, at noget Menneske havde sét Hr. Vice-Kapelmesteren bære sig saadan ad. Han var næsten ganske som forvandlet og bemærkede derfor heller slet ikke en velklædt Herre, som kom ham i Møde fra Helbrunn og allerede i flere Minutter havde betragtet ham med et roligt Smil. Herren stillede sig nu bag et Træ, og først da den lykkelige Fader var gaaet forbi uden at se ham, slog han ham bag fra paa Skulderen og sagde med godmodig Skjæmt:

»Ej, ej, min ærede Ven og Vice-Kapelmester Leopoldus Mozart! hvad gaar der dog af Dem, saadan som De bærer Dem ad paa aaben Gade? Man skulde tro. De ikke var ved Deres fulde fem. Saadan har jeg dog aldrig set Dem slaa med Armene, skære Ansigter og le. Det maa da være noget noget ganske mærkværdigt, som bringer den ellers saa stille og ærbare Mand ud af de vante Folder.«

»Rigtig gjættet! Ven Adlgasser,« svarede Mozart hjærtelig og istemmede frimodig den andens Latter. Adlgasser var ansat som Hofmusikus i Fyrstbiskoppens af Salzburgs Kapel og Mozarts mangeaarige trofaste Ven. »Rigtig gjættet! der er sandelig hændet noget ganske usædvanligt. Tænk Dem blot, Adlgasser, med den første Solstraale, som brød igjennem Skyerne

i Dag, har Gud skjænket mig en rask, tyk Dreng. Netop med den første Solstraale, er det ikke et Under, og maa mit Faderhjærte ikke glæde sig inderlig derover?«

»Naa, min Ven! naar det er saadan noget, der er paa Færde, saa er De uskyldig, og jeg glæder mig med Dem, som Deres gode Ven og trofaste Kollega!« raabte Adlgasser og rakte glad begge Hænderne ud imod Kapelmesteren. »Hjærtelig til Lykke! Gid Knægten maa gjøre os alle Glæde og en Gang blive en lige saa dygtig Musiker som hans Fader, vor højtagtede Leopoldus Mozart. Solstraalen er jo et udmærket Varsel; thi det betyder, at Knægten en Gang vil lyse som en Sol over hele Verden, og hele Verden vil undres og se op til ham som til et Lys, der er kommen ned fra Himlen! Jeg ved ikke, hvordan jeg netop kommer til at tænke derpaa, Mozart, men en Anelse siger mig, at det er en rigtig Tanke, og at den vil gaa i Opfyldelse om ikke lang Tid.«

»Gud give, De sagde sandt, trofaste Ven,« svarede Mozart bevæget. »Lad os i det mindste haabe, at vi maa faa Glæde af Knægten og opdrage ham til at blive en god Discipel af vor ædle Fru Musika.«

»Amen, saaledes ske det!« sagde Adlgasser og trykkede hjærtelig Kapelmesterens Haand.

Arm i Arm vandrede de nu videre og talte vidt og bredt om den lille Verdensborger, som var kommen til Jorden med Solstraalen; de spaserede, lige til

Himmelen farvedes rød i Øst, og Solen med sine sidste Straaler beskinnede de nærmeste Bjærges Toppe.

»En herlig Aften,« sagde Adlgasser, »men jeg tvivler ikke paa, at den vil blive fulgt af skjønnere Dage. Gud har givet Dem et Solskinsbarn, Mozart, og som Følge deraf et Underbarn. Lad os haabe, at hele Verden maa fyldes med det Lys, som udgaar fra ham.«

»Ja lad os haabe det og stole paa Guds Bistand,« sagde Mozart bevæget. »Jeg skal gjøre, hvad jeg kan for, at der med Tiden kan blive en Mand ud af Knægten!«

De naaede nu Byen, og her skiltes deres Veje, hvorfor de toge Afsked med hinanden med et hjærteligt Haandtryk og begav sig hver til sit. Da Fader Mozart kom hjem, var hans første Gang til Drengens Vugge. Den lille sov nu stille og rolig. Fader Mozart trykkede et sagte Kys paa hans Pande og anbefalede ham i en stille Bøn til Guds Varetægt. Saa gik han ind i sin Dagligstue, tog sin Violin og lod dens bløde Toner udtrykke de Følelser, som fyldte hans Bryst. Saaledes bar han sig al Tid ad, naar noget ret inderlig bevægede hans Sind, men saa smukt som i Aften havde han ikke spillet i lang, lang Tid, ja maaske ikke i hele sit Liv. Men han havde rigtignok ogsaa i Dag den bedste og glædeligste Anledning dertil.

ANDET KAPITEL.

Den lille Mozart havde i Daaben faaet Navnene Johan Chrisostomus Wolfgang Amadeus, men blev af sine Forældre og sin Søster Nancy slet og ret kaldet Wolfgang, idet mindste saa længe han endnu ikke havde traadt sine Børnesko. Han var et Par Maaneder over tre Aar gammel, da man i Familien gjorde Forberedelser til en smuk, munter Fest, som skulde holdes d. 14. December 1759; thi den Dag var den af Slægt og Venner saa afholdte Fader Mozarts fyrretyvende Fødselsdag. Den omhyggelige Moder var meget tidlig oppe, og uagtet hendes syvaarige Datter var hende til god Hjælp, havde hun dog saa meget at gjøre, at hun slet ikke kunde tage sig af den lille Wolfgang, som derfor fordrev Tiden paa sin egen Maade, til det blev henimod Middag. Om Morgenen paa Højtidsdagen sad den lille Fyr pænt pyntet i sine bedste Klæder ved Vinduet og saa stille ud paa Gaden, medens han halvhøjt mumlede Ordene af et lille Digt, som han skulde mod-

tage Faderen med, naar han om Middagen vendte hjem fra sine Forretninger. En Ven af Huset havde lavet Versene, og Nancy og Moderen havde sagt dem saa ofte for den lille Wolfgang, at han til sidst kunde dem udenad som paa en Snor.

Men pludselig afbrød den lille Dreng sig selv, sprang smilende over hele Ansigtet op og bankede stærkt med Fingren paa Vinduet.

»Hej, Andreas, Andreas!« raabte han, alt hvad han kunde; »kom lidt herind, jeg er ganske alene.“

Strax efter aabnedes Døren, og Andreas Schachtner, en Dreng paa Wolfgangs Alder og hans daglige Legekammerat, traadte ind i Stuen med et forbavset Ansigt.

»Men Wolfgang hvorfor er Du saa pyntet?« sagde han; »det er dog i Dag hverken Søndag eller Helligdag.«

»Nej, men Fødselsdag«, sagde den lille Wolfgang med en vigtig Mine. »Faders Fødselsdag! saa faar vi Kager og Vin, det skal ordentlig smage.«

»Ja Dig, men hvad faar jeg?« sagde Andreas med Graaden i Halsen.

»Hvad græder Du dog for?« svarede Wolfgang ivrig. »Tror Du da ikke, jeg vil give Dig et Stykke Kage og lade Dig drikke noget af mit Glas? Saa slem er jeg dog ikke! Vær Du kan ganske rolig, og lad os nu lege lidt, for at Tiden til Middag kan gaa hurtigere.«

»Men hvad skal vi lege? det er saa koldt udenfor, Wolfgang,« sagde Andreas, hvem Udsigten

til at faa lidt Vin og Kage ganske havde beroliget.

»Saa lad os blive inde og slaa Kolbøtter,« raabte Wolfgang. »Det er saa morsomt, om man ogsaa en Gang imellem falder paa Næsen.«

Andreas var strax med, og de to Drenge tumlede sig under Skrig og Latter, slog Kolbøtter, sloges, væltede sig omkring paa det sandbestrøede Gulv og glemte rent, at Wolfgang havde sine bedste Klæder paa. Deres Støjen kunde høres i hele Huset og til sidst ogsaa af Moderen, som ganske forskrækket kom løbende for at faa at vide, hvad der var paa Færde.

»Men Gud bevares, Wolfgang, Du vilde Dreng!« raabte hun, da hun kom ind i Stuen og saa Drengen helt fuld af Støv og Snavs. „Hvor Du dog ser ud! Hvordan har Du baaret Dig ad med Dine pæne Klæder? Nu skulde Fader komme og se Dig, Du slemme, uartige Dreng!“

Lille Wolfgang saa med et ulykkeligt Ansigt snart paa sin Moder, snart paa sine Klæder, som rigtignok var alt andet end pæne. Han saa baade skamfuld og angerfuld ud, og Taarerne trillede ned ad hans Kinder.

»Aa søde, lille Mo'er,« raabte han pludselig og styrtede hen imod hende med udbredte Arme. — »Aa min egen Mo'er, vær nu ikke vred! Vi har kun slaaet Kolbøtter, men nu vil vi slet ikke mere lege, men være rigtig artige, naar Du blot ikke mere vil være vred, kjære lille Mo'er!«

Den gode Kone kunde ikke modstaa Drengens inderlige Bøn; hendes Vrede var forbi, og hun slog kun sin lille Søn let med Haanden paa hans blonde Lokker.

»Du er dog en Galfrans,“ sagde hun, „og se blot, dit Haar er saamænd ogsaa fuldt af Sand! Naa, nu vil vi lade det være glemt. men hvis Du én Gang til er uartig i Dag, saa kan Du slikke Dig om Munden efter Kager og Vin.«

»Aa, jeg vil saa være artig, saa artig,« svarede den lille Skjelm og klappede og kyssede sin Moders Haand. »Giv mig kun et lille Kys, og vær saa god igjen.«

Den gode Moder bukkede sig ned og kjælede for den lille Dreng. Wolfgang tog rolig derimod, men saa inderlig fornøjet ud. Saa børstede Moderen ham pænt af, bragte igjen hans Haar og Klæder i Orden og betragtede ham med synligt Velbehag.

»Se, nu er alt godt igjen,« sagde hun, »men nu ingen flere Dumheder, Wolfgang, ellers bliver Fader vred. Du maa huske paa, Dine pæne Klæder koster mange Penge. Fader maa arbejde strængt for at fortjene dem, og derfor maa Du være en god Dreng og passe godt paa, at Du ikke smudsker og fordærver noget af Dit Tøj. Vil Du det, min Dreng?«

»Ja, det vil jeg; jeg holder saa meget af Fader, at jeg ikke for alt i Verden vil gjøre ham bedrøvet,«

svarede den lille i en saa oprigtig Tone, at Moderen blev fuldstændig beroliget.

»Naa, det er godt, saa kan jeg igjen lade Dig være alene«, sagde hun. „Men hvad vil I nu tage Jer for, naar I ikke mere maa slaa Kolbøtter?«

»Aa, det ved jeg godt, kjære Moder“, svarede den lille hurtig. „Vi vil lege Soldater og marschere rundt i Stuen, medens jeg blæser en kjøn Marsch!«

»Det bliver nok en dejlig Marsch, Du blæser,« sagde Fru Mozart smilende. »Den havde jeg Lyst til at høre.«

»Det kan Du komme til strax,« svarede den lille Dreng. »Pas paa Andreas. Stilling — saadan — fremad Marsch.«

Andreas adlød; Wolfgang stillede sig stiv og stram hen ved Siden, holdt begge Hænder for Munden som en Trompet og begyndte at blæse eller snarere synge en nydelig Marsch i saa rigtig Takt, at Moderen blev ganske forbavset og saa overrasket paa ham.

Alt imens marscherede de to Drenge lystig om i Stuen og saa saa fornøjede ud, som om hele Verden hørte dem til.

»Ja, det er rigtigt,« sagde Moderen til sidst. »Bliv ved at være artige Børn, saa skal I faa et rigtig stort Stykke Fødselsdagskage hver.«

Med disse Ord nikkede hun venlig til Drengene og gik bort. Men Wolfgang og Andreas marscherede endnu en Tidlang, til Wolfgang blev hæs, og Andreas blev træt i Benene.

»Nu er det nok,« sagde han til Wolfgang og tørrede Sveden af sin Pande. »Jeg er altfor varm, jeg kan ikke mere!«

»Saa vil vi lege Skole,« raabte Wolfgang muntert og holdt op at blæse. »Sæt Dig nu paa Skamlen, saa er Du Drengen og jeg Skolemesteren. Pas nu godt paa, for jeg vil give Dig et Regnestykke, der er Kridt nok i Skuffen!«

Medens Andreas satte sig paa Skamlen, hentede Wolfgang et Stykke Kridt og begyndte at male paa Gulvet og Væggene med en Iver, som om det var noget ganske overordentlig vigtigt, han havde for. Imidlertid malede han ikke Tallene, thi dem kunde han ikke endnu, men alle mulige Tingester, saa at det blanke Gulv og Væggene efter kort Tids Forløb saa ud, som om et Dusin Krager havde hoppet omkring paa dem med hvidmalede Fødder.

»Men, Wolfgang, dog, hvad i al Verden er det, Du tager Dig for!« raabte pludselig en Barnestemme, og i den halvaabne Dør stod Nanny, Wolfgangs Søster, og saa forfærdet paa de tilsmudskede Gulve og Vægge.

»Hvad er der i Vejen, Nanny? Vi leger kun Skole og har netop en Regnetime,« svarede Wolfgang ganske ugenert og saa overordentlig fornøjet paa sin Søster.

»Og saa glemmer Du helt, at Moder og jeg hele Morgenstunden har haft travlt med at gjøre alt ordentligt og rent,« sagde Nanny halv grædende. »Nu kan vi igjen begynde forfra, og det er din

Skyld, Din slemme, uartige Dreng. Gaa Din Vej! jeg gider ikke se Dig for mine Øjne!«

Da Wolfgang saa, hvor bedrøvet hans Søster var, og at hun havde Taarer i Øjnene, kom han pludselig i Tanker om, at han havde baaret sig galt ad, og ganske skamfuld listede han hen i en Krog. Strax efter kom han igjen frem, trak Søsteren lidt i Kjolen og sagde sagte:

»Du maa ikke være vred, søde Nanny! Den lille Wolfgang har været uartig, men han vil aldrig gjøre det mere! Vær blot ikke vred, min egen Nanny!«

Han bad saa rørende og saa saa sønderknust ud og løftede de foldede Hænder saa bedende op til sin Søster, at hun umulig længer kunde være vred, men igjen satte et venligt Ansigt op. Wolfgang saa det strax.

»Nu er Du igjen min egen Nanny og giver mig ogsaa et lille Kys«, jublede han højt og spidsede de røde Læber.

»Naa ja, ja da, der har Du et«, sagde Søsteren og trykkede et hjærteligt Kys paa sin Broders lille Mund. »Men forstyr mig nu ikke, jeg vil hurtig tørre af igjen, for at Moder ikke skal mærke, hvad for en uartig Dreng, Du har været.«

Den lille Wolfgang satte sig stille hen, medens Nanny skred rask til Værket og flinkt viskede Kridtpletterne af. Et Øjeblik efter var alt igjen pænt og ordentligt, og nu omfavnede Wolfgang Søsteren og

kaldte hende den ene Gang efter den anden en sød, god, lille Nanny.

»Du er en Trold,« sagde hun halv smilende, halv surmulende, »men man maa dog holde af Dig for dit gode Hjærtes Skyld. Gjør nu ingen flere dumme Streger, for Fader kommer snart, og saa maa Du sige dit Vers frem. Kan Du det nu ogsaa?»

»Ja, paa en Prik!« svarede den lille. »Fa'r vil rigtignok blive forundret. Hør en Gang!«

I det samme ringede det, man hørte Mandstrin i Forstuen, og Hr. Vice-Kapelmester Mozart traadte ind i Stuen med nogle Venner. Wolfgang løb ham glad i Møde og slog sine smaa Arme om ham.

»God Dag, lille Fa'er,« raabte han, »tusende Gange til Lykke paa Din Fødselsdag.«

»Tak, tak, min Dreng,« svarede Fader Mozart og trykkede et Kys paa Barnets Pande; »Holder Du saa meget af Fa'er?»

»Ja Fa'er,« svarede Wolfgang og saa op med et Par straalende Øjne, »jeg holder saa meget, saa meget af Dig, og det maa jeg sige Dig, næst efter den kjære Vorherre kommer min egen, gode Fa'er!«

»Det glæder mig, min lille Dreng, glem heller ingen af dem, saa længe Du lever,« sagde Fader Mozart bevæget, idet han ligesom velsignende lagde Haanden paa Drengens Lokkehoved.

Nu kom ogsaa Moderen og Søsteren for at bringe deres Lykønskning. Imidlertid steg Wolfgang op paa en Stol, satte sig i Positur og begyndte med

klar Stemme og et ikke blot rigtigt, men virkelig følelsesfuldt Foredrag at sige sit Vers frem:

Mit Hjærte banker glad imod
den unge Dag, som nys opstod
paa Morgenrødens Vinger.
Dens Lys sig spreder fjern og nær,
den hilser mig med Gyldenskjær,
den Fred og Lykke bringer.
Ja, Lykke bringer vel den Dag,
der bragte Fader Livet!
Ham skylder jeg jo Liv og Lyst,
hvad godt der bygger i mit Bryst,
har mig min Fader givet.
Og Faders Ord jeg glemmer ej:
„Vig aldrig fra den rette Vej,
saa skal Du aldrig græde!“
Ja, Fa'er, jeg skal, som Du har ment,
bevare Hjærtet godt og rent
og blive Dig til Glæde.

Da Wolfgang havde fremsagt sit lille Digt med stor Inderlighed, lød der et højt Bravo, og alle omfavnede den lille Dreng, fordi han havde gjort sine Sager saa godt. Den gode Moder havde Taarer i Øjnene, og selv Mændene var bevægede, som om de følte, at der allerede nu rørte sig en usædvanlig Begavelse i den lille Fyr. Men Wolfgang jagede snart Selskabets alvorlige Stemning paa Flugt, idet han med et Sæt sprang ned fra Stolen og raabte, saa højt han kunde:

»Lad os dog nu komme til at spise, for jeg er

sulten, og Mo'er har lovet mig et stort Glas Vin og et stort Stykke Fødselsdagskage!»

Alle lo og fulgte Drengen ind i Sideværelset, hvor Bordet var dækket og pyntet smukt med Blomster. Man tog Plads og tilbragte over en Time med munter og fortrolig Samtale. Det var kun virkelige, prøvede Venner, som her vare samlede, derfor udtalte man ogsaa frit sine Tanker og viste hverandre fuld Fortrolighed.

Om Eftermiddagen gik Faderen igjen til sine Forretninger, thi selv paa sin Fødselsdag vilde den flittige Mand ikke holde Ferie, og Gjæsterne gik bort paa samme Tid. Han kom først hjem igjen henimod Aften og var munter og fornøjet, fordi han havde anvendt sin Dag vel.

»Jeg er saa glad og vel til Mode,« sagde han til sin Hustru, idet han kyssede hende. »Nu vil jeg ogsaa i Dag begynde paa at lære Nanny at spille paa Klaver, det har jeg jo allerede tænkt paa saa længe. Kom herhen mit Barn, saa kan vi strax begynde.«

»Begynd ogsaa med mig, Fader,« sagde Wolfgang ivrig. »Du skal se, jeg gjør det lige saa godt som Nanny.«

»Aa, Du tossede Dreng, Du kan jo ikke spænde over fire Tangenter med dine smaa Fingre,« svarede Faderen leende. »Løb ud og leg med dine Kammerater, men lad os have Ro, mens vi spiller.«

Efter denne Irettesættelse trak Wolfgang sig med et ynkeligt Ansigt tilbage i en Krog. Nanny

satte, sig til Klaveret og hendes Fader begyndte at undervise hende. Det varede ikke længe, før lille Wolfgang blev urolig og listede sig paa Tæerne tæt hen bag ved Faderens Stol; her blev han staaende og lyttede med spændt Opmærksomhed til hans Ord og Anvisninger.

Han rørte sig ikke, før Undervisningen var forbi. Nanny gik ud i Køkkenet for at hjælpe Moderen med at faa Aftensmaden i Stand. Fader Mozart satte sig i sin Lænestol og bladede i en Bog; men Wolfgang blev staaende foran Klaveret og betragtede eftertænksomt Tangenterne. Lidt efter rakte han uden tilsyneladende selv at vide, hvad han gjorde, sine Hænder frem og begyndte med sine smaa Fingre at anslaa nogle Terzakkorder, ligesom han havde set sin Søster gjøre. Ved Klangen af Tangenterne opklaredes hans Træk, hans Øjne lyste, og ganske fordybet i Tonernes Rige syntes han at have glemt alt og alle omkring sig.

Fader Mozart lagde i Begyndelsen slet ikke Mærke til sin Søns Spil. Først lidt efter lidt, da Tonerne bestandig lød stærkere og fuldere, blev han opmærksom, lagde den Bog til Side, som han havde læst i, og saa med stigende Forbavselse paa den lille Wolfgang. Han lyttede med spændt Opmærksomhed, og hans Henrykkelse blev større og større, da han hørte, at Wolfgang uden at gjøre den mindste Fejl spillede de Stykker, som han lige havde hørt af Nanny. Han fik Taarer i Øjnene af Glæde,

sprang op, løb hen til Wolfgang, trykkede ham til sit Bryst og raabte med overstrømmende Glæde:

»Wolfgang, min egen Dreng, Du bliver saamænd en rigtig Musiker!«

Saa kaldte han paa Moderen og Søsteren, fortalte dem, hvad han havde opdaget, og lod den lille Wolfgang gjentage sit Kunststykke, hvad han ogsaa gjorde paa det bedste. Da blev der almindelig Glæde. Moderen kyssede og kjærtegnede sin Dreng, Søsteren klappede fornøjet i Hænderne, og Faderen stod ved Siden af med straalende Øjne; kun lille Wolfgang forholdt sig rolig og syntes at undre sig over, at man gjorde saa meget Væsen af hans Spil.

»Det er da ikke noget at tale om,« sagde han, »jeg har jo vidst det fra Begyndelsen af, at det vilde gaa. Du skal se Fa'er, det varer ikke længe, før jeg har lært meget mere.«

»Gud give det, — jeg for min Del tvivler ikke mere derpaa,« svarede Faderen dybt bevæget; »og jeg skal gjøre mit til, at Du lærer alt, hvad jeg er i Stand til at lære Dig.«

Imidlertid var det blevet Sengetid, og lille Wolfgang blev træt. Faderen bragte ham i Dag selv i Seng, sagde hans Aftenbøn for ham, som Moderen ellers al Tid plejede at gjøre, og dækkede ham godt til med Dynen. Han havde næppe gjort det, før den lille allerede sov sødt og rolig. Men Fader Mozart knælede endnu en Stund ved Siden af Sengen og bad til den evige Gud.

»Fader i Himlen,« bad han stille, »Du har givet mig en sjælden Blomst, saa giv mig da ogsaa Kraft og Taalmodighed til at føre den frem til den skjønneste Blomstring, Dig til Ære og mig til Held?«

Og Gud hørte denne Bøn; den steg op til hans Trone og fandt Naade for hans Øjne.

TREDJE KAPITEL.

Det var ved Midsommertid. Fyrstbiskoppen af Salzburg havde befalet, at hans Kapel skulde komme til det nærliggende Lystslot Hellbrunn for at underholde de talrige Gjæster med Taffelmusik, og han havde da paa sin sædvanlige hovmodige Maade sendt Musikanterne bort igjen. Uagtet Medlemmerne af hans Kapel, navnlig Vice-Kapelmester Mozart, var udmærkede Kunstnere, satte han dem meget lavt og behandlede dem ikke bedre, ja, mangen en Gang endnu værre end de ringeste Lakajer. I Dag havde han saaledes flere Gange i Gjæsternes Nærværelse vist sin Foragt paa den hensynsløseste Maade, saa at Fader Mozart følte sig oprørt derover i sit inderste Hjærte og i en meget mismodig Stemning begav sig til Fods paa Tilbagevejen til Salzburg. Hans Kunstnerstolthed rejste sig med Rette imod en saadan Behandling; men saa gjærne han end havde afkastet de Baand, som følge med en tjenende Stilling, saa tvang dog Hensynet til hans Familie

ham til Taalmodighed. Den ringe aarlige Gage, han havde som Vice-Kapelmester, var ikke nær tilstrækkelig til at skaffe ham og hans et sorgfrit Udkomme; men han kunde dog ikke undvære de Par hundrede Gylden, naar han ikke vilde udsætte sig for at komme til at lide Mangel. Smaa Biindtægter, som han møjsommelig skaffede sig som Privatlærer, var ikke tilstrækkelige til hans Families Underhold, og saa maatte han da taalmodig finde sig i sin underordnede Stilling og holde sine oprørte Følelser skjulte i sit Hjærte.

Som han saaledes gik igjennem Salzburgs skyggefulde Alleer, fordybet i sørgmodige Tanker, idet han forgjæves søgte at berolige sit krænkede Sind, mødte han uventet en Ven og Velynder, som for længe siden var kommen til at holde af ham, fordi han kjendte og skattede den retskafne, flittige Mands Fortjenester.

»God Dag min kjære Mozart,« sagde han venlig til ham. »Hvorhen gaar Vejen? Og hvorfor er De saa bedrøvet? Jeg skulde dog mene, at en rigtig Musikus, en, der som De er Herre i Tonernes Rige, ikke skulde lade sig sætte i daarligt Humør!«

»Ja, De skulde blot vide rigtig Besked, Grev Herbenstein!« svarede Mozart, som blev behagelig overrasket, da hans Velynder tiltalte ham. »Skoen trykker ofte os stakkels Musici paa mere end et Sted, og det bedste Humør kan tit ikke holde Stand derimod. De var jo selv til Stede, Hr. Greve, og saa, hvorledes Fyrstbiskoppen endnu i Dag optraadte

paa den mest ydmygende Maade overfor alle os Medlemmer af Kapellet. Har han ikke i alle Gjæsternes Nærværelse skjældt os ud for »letsindige Fyre og unyttigt Pak«, saa jeg gjærne kunde have sunket i Jorden af Skam. Hvad maa de fremmede, fornemme Folk tænke om os, naar vi bliver behandlet paa en saadan Maade af vor Herre? Man kunde undertiden have mere Lyst til at være Brændehugger og Støvlepudser end fyrstbiskoppelig Vice-Kapelmester, forsikrer jeg Dem.«

»Saa sagte, saa sagte! kjære Mozart,« sagde Grev Herbenstein og lagde beroligende sin Haand paa Kapelmesterens Skulder. »Vi kjende alle Fyrstbiskoppen og ved meget godt, hvordan vi skal dømme om hans Adfærd. Tro De mig, De er ikke sunken det mindste i vor Agtelse paa Grund af hans Opførsel. Bryd dem derfor ikke derom, og søg Trøst og Opmuntring i deres smukke Kunst. Det ved jeg da, at Hr. Vice-Kapelmesteren er en stor Violin-Virtuos, og at han endogsaa har skrevet en berømt Violinskole. Jeg vilde derfor allerede for længe siden have bedet Dem om en Gang at komponere mig et smukt Kammermusikstykke. Jeg har allerede lagt femogtyve Dukater til Side dertil.«

»Aa, De er altfor god,« sagde Mozart glad. »Med mine smaa Indtægter er det en meget kjærkommen Hjælp, og jeg efterkommer med Taknemlighed Deres hædrende Opfordring. Saa faar jeg ogsaa et Bidrag til Rejseomkostningerne til Wien,

hvorhen jeg rejser saa snart som muligt med min Wolfgang.«

»Naa, saa De vil rejse til Wien med Deres lille Søn,« sagde Grev Herbenstein for at give Samtalen en anden Vending. »Er det da virkelig Tilfældet, at Deres lille Wolfgang er et saa mærkværdigt Geni, som jeg har hørt fra forskjellige Sider?«

Naar der var Tale om hans Søn, blev Fader Mozart al Tid strax Fyr og Flamme.

»Ja, det er sandt, Hr. Greve,« sagde han livlig; »man kan ikke have fortalt Dem for meget om Drengen. Det er ganske mærkværdigt, hvor Wolfgang har gjort Fremskridt i kort Tid; jeg er selv ganske overordentlig forbavset derover. Tænk Dem blot, uagtet han har saa smaa bitte Hænder, spiller han allerede rigtig pænt paa Klaver, ja, endogsaa ikke saa lidt bedre end sin ældre Søster, som dog heller ikke er uden Talent, og naar han har været til Stede ved en Koncert, saa kan han al Tid bagefter huske hele lange Stykker udenad.«

»Det er rigtignok meget,« sagde Grev Herbenstein. »Og spiller han dem virkelig rigtig og med Foredrag?«

»Fuldkommen rigtig og ikke sjældent med udmærket Foredrag,« forsikrede Fader Mozart. »Han lærer med utrolig Lethed. Han behøver næppe mere end en halv Time til at lære en Menuet eller et andet lille Koncertstykke, som ikke er altfor svært. Saa kan han allerede spille det ganske pænt og rigtig.«

»Det er aldeles umuligt!« udbrød Greven.

»De tror mig ikke, Hr. Greve,« sagde Fader Mozart ivrig. »Ja, ja da, naar De vil gjøre mig den Ære at følge mig, gaa saa med til mit Hjem, saa skal De faa Bevis for mit Ord og blive overbevist om, at jeg ikke har overdrevet.«

Grev Herbenstein gik gjærne ind paa at ledsage Mozart, thi han var bleven ganske nysgjerrig og ønskede at lære den lille Wolfgang at kjende.

»Velan, saa gaar jeg med Dem, min kjære Ven,« sagde han. »Deres Wolfgang maa jo være en lille Kjærnekarl, naar alt det er sandt, som De har fortalt mig om ham.«

Efter en kort Vandring naaede de Mozarts Hus og gik ind i Dagligstuen. De kom i det rette Øjeblik, thi et ganske uventet Syn mødte deres Øjne. Den lille Wolfgang sad ved sin Faders Skrivebord, han havde et Blad Nodepapir liggende foran sig og malede saa ivrig derpaa, at han aldeles ikke lagde Mærke til, at hans Fader og den fremmede kom ind i Stuen. Vice-Kapelmesteren gav Greven et hemmeligt Tegn til at træde nærmere, og begge saa over Drengens Skuldre hen paa det Nodeblad, som laa foran ham. Dette Blad saa rigtignok ganske mærkværdig ud. Halvdelen var beskrevet med Noder, blandet med Blækklatter, som hurtig igjen var visket ud med Haanden og lignede en Bunke større og mindre mørke Komethaler, hvoraf Nodernes Hoveder tittede frem som endnu sortere Stjærner. Lille Wolfgang

vedblev uafbrudt at skrive ivrig og brød sig ikke om, at der kom den ene Klat efter den anden, fordi han dyppede for dybt i Blækhuset. Han viskede dem af med den flade Haand lige saa koldblodig, som han havde gjort det ved de andre, og derpaa skrev han videre paa Noderne, lige til Bladet var bedækket med Klatter fra øverst til nederst. Nu sprang han op og klappede jublende i Hænderne, men opdagede i det samme sin Fader og hans Gjæst, Grev Herbenstein. Hans Øjne straalede med en overjordisk Glans, hans Kinder glødede, hele hans Optræden viste, at han var i en stor og usædvanlig Bevægelse.

»Hvad er det dog, Du tager Dig for lille Wolfgang?« spurgte hans Fader. »Du har jo fordærvet et helt Nodeblad for mig med dit Kradseri!«

»Nej, jeg har ikke fordærvet det, kjæreste Fader,« svarede den lille og svang triumferende Nodebladet i Luften. »Se blot, jeg har skrevet en Klaverkoncert derpaa, og Halvdelen er allerede færdig. Du kan godt se efter, om det er sandt.«

»Aa, Dit lille Tossehoved, det er vist noget godt noget, Du har siddet og smurt op«, sagde Faderen smilende, men tog dog Nodebladet og saa i Begyndelsen kun med et flygtigt Blik derpaa. Men pludselig kom der et alvorligt og forbavset Udtryk i hans Ansigt, han saa længe uafbrudt paa Bladet, vendte sig saa med straalende Øjne til Grev Herbenstein og raabte med en Stemme der skælvede af

Bevægelse, medens hans Øjne fyldtes med Glædestaarer:

»Det er, saa sandt jeg lever, en rigtig Koncert, Hr. Greve, ganske udarbejdet efter Kunstens Regler! Det er kun Skade, at den er altfor svær til, at man kan spille den.«

»Ja, men derfor er det ogsaa en Koncert, Fader,« svarede den lille Wolfgang. »Man maa øve sig saa længe derpaa, til man kan den, og den er egentlig heller ikke saa svær, som Du mener, jeg vil strax spille den for Dig paa Klaveret, Fader!«

Og den lille næppe femaarige Dreng løb hurtig hen til Klaveret, lod begge sine Hænder løbe let hen over Tangenterne og begyndte uden videre at spille sine Noder fra Bladet. I Begyndelsen hakkede han rigtignok lidt i det, og de sværeste Steder gik ikke rigtig godt den første Gang, men efterhaanden gik det bedre, og til sidst bragte han det endogsaa saa vidt, at man tydelig kunde høre Gangen i hans Melodi. Fader Mozart stod tavs af Henrykkelse; ogsaa Grev Herbenstein var dybt greben af Forbavselse og Beundring, og begge saa med en Følelse, der lignede Ærefrygt, paa Barnet.

»Hr. Vice-Kapelmester«, sagde til sidst Grev Herbenstein, »jeg ønsker Dem af Hjærtet til Lykke! Naar Gud vil lade Deres lille Dreng leve, saa vil der sikkert blive en stor Mand af ham!«

»Ja, han vil blive en stor Mand,« gjentog Fader Mozart med overstrømmende Glæde og trak den lille Mozart hen til sig for at kysse ham kjærlig. »Gud

give, han maa vedblive at være frisk og sund, saa vil jeg aldrig mere klage, og jeg vil ikke engang misunde Hr. Fyrstbiskoppen hans Magt og Højhed!«

»Naar De ejer en saadan Skat, har De sandelig heller ikke Grund dertil,» sagde Grev Herbenstein, idet han pegede paa Wolfgang. »Og nu Farvel! paa et snarligt, glædeligt Gjensyn!«

Han rystede hjærtelig Fader Mozarts Haand, kyssede den lille Wolfgang og gik saa bort for at fortælle sine Venner om det mærkværdige, han i Dag havde oplevet hos Vice-Kapelmesteren.

Fra denne Tid af fordoblede Fader Mozart sine Anstrængelser for at lære sine Børn og i Særdeleshed Wolfgang noget, og Resultatet var saa godt, at han kunde tage den dristige Beslutning, før hans Søn endnu var sex Aar gammel, at begynde en Kunstrejse med ham og hans Søster og indføre de to smaa Virtuoser i den store Verden for at æske dens Beundring. Han vovede rigtignok intet derved, og kunde i Forvejen være vis paa et godt Udfald; thi Wolfgangs Geni udviklede sig med en overordentlig Fylde og satte Fader Mozart, som langtfra var overbærende, men tvertimod meget stræng, bestandig paa Ny i Forbavselse. Den lille Fyr fik nemlig ikke blot efterhaanden mere og mere Færdighed i at spille Klaver, men han komponerede ogsaa flere smukke Stykker, som han spillede for sin Fader, og denne satte dem da paa Noder. Men han havde saa godt som heller ikke Sans for andet end sin kjære Musik. Siden Faderen var begyndt at under-

vise ham, legede han ikke mere med Børn paa sin Alder, og det eneste Lærefag, som han endnu havde lidt Interesse for, var Mathematik. Det var, som om hans hele Væsen var legemliggjort Musik og Harmoni.

Man gjorde altsaa Forberedelser til Rejsen, og den lille Wolfgang var ganske henrykt derover. Han var aldeles ikke bange for at træde offentlig frem for de fremmede Mennesker, men glædede sig formelig til at skulle overraske dem med sit sjældne Talent. Den første Udflugt skulde gaa til Wien, hvor Fader Mozart haabede at finde Venner og Velyndere, som kunde skaffe ham Adgang til det kejserlige Hof. Rejsen gik over Linz og derpaa ned ad Donau med det sædvanlige Handelsskib. Fader Mozart havde taget hele sin Familie med, og da alle havde godt Haab, var det en i alle Maader fornøjelig Rejse. Navnlig forstod Wolfgang med sin livlige, naturlige Fremtræden at faa Tiden til at gaa udmærket. Han tumlede sig ugenert imellem de andre Passagerer paa Handelsskibet, gav sig i Snak med alle og enhver og blev forkjælet og kjærtegnet af dem alle, ja, endogsaa behandlet paa det venligste af de raa Skibsfolk paa Grund af sine pudsige Indfald.

Paa Rejsen kom man til den lille Stad Ips ved Donau, hvor Skibet lagde til en kort Tid, medens Passagererne besaa Byens smukke Domkirke. Fader Mozart begav sig ogsaa derhen med sin Familie. Der var ensomt, stille og højtideligt i den store Kirke, thi Munkene var netop ved at spise til Mid-

dag. Tavs og tankefuld betragtede Wolfgang den prægtige Bygning, de slanke høje Søjler, de kæmpestore brogede Vinduer. Til sidst saa han længe paa det store Orgel, men pludselig straalede hans Øjne med en usædvanlig Glans.

»Forklar mig, hvorledes jeg skal bruge Pedalen Fader,« sagde han, »jeg har Lyst til en Gang at prøve, om jeg ikke kan spille Orgel.«

Faderen gav gjærne efter for dette Ønske, og Wolfgang hørte opmærksom efter, til han fuldstændig forstod hele Orgelets Indretning. Saa bad han en Kirkebetjent om at træde Bælgen, skubbede den Skammel til Side, som stod foran Orgelet, og nu traadte han dristig Pedalen og greb i Tangenterne med en Sikkerhed, som om han hele Maaneder igjennem havde spillet Orgel. Saa fuldttonende, men tillige saa yndigt, havde han endnu aldrig spillet. Hvem kunde det dog være, som aflokkede de trange Orgelpiber en saadan Tonerigdom? Blegnende saa Munkene paa hverandre, det var jo, som om Orgelet af sig selv gav Lyd, thi, naar man stod neden for, kunde man ikke se den lille Spillemand. Nogle af Brødrene korsede sig i hellig Rædsel, andre mumlede: »Det er den livagtige Satan, som spiller!« og atter andre mente, at her foregik et saa stort Under, at ingen nogen Sinde havde oplevet Magen dertil.

Endelig tog nogle Mod til sig og skyndte sig med Prioren i Spidsen op til Orgelet; men her stod de stive som Støtter af Forbavselse og betragtede Barnet, som endnu spillede fuld af Begejstring og

var saa fordybet i sig selv, at han aldeles ikke lagde Mærke til, at der var nogen til Stede, før hans Fader endelig kaldte ham til sig selv igjen. Alle omringede nu Barnet og overøste ham med Ros og Beundring, og Broder Organisten lagde sin rystende Haand paa Drengens Hoved og velsignede ham med de Ord:

»Du vil en Gang fuldføre noget stort til Guds Ære, gid da Gud maa være med Dig, hvor Du end færdes, og holde sin beskjærmende Haand over Dig!«

Lille Wolfgang stod ganske frimodig og saa sig glad og smilende omkring, som om han aldeles ikke havde gjort noget usædvanligt eller ualmindeligt. Hans Magt var stor, men han kjendte den ikke, ja havde næppe nogen Anelse om dens Betydning.

Endnu en Gang skulde denne Magt vise sig ganske tilfældig, da Familien var kommen til Wien; men denne Gang skete det paa en lystigere Maade. Førend Passagererne maatte komme ind i Staden, skulde de allesammen bringe deres Rejsetøj ind i Toldhuset, hvor det blev undersøgt af Betjenten, for at ingen toldpligtige Sager, skulde komme frit ind i Staden. I den Anledning fik man en uventet lang Forsinkelse og meget Vrøvl. Den lille Wolfgang blev utaalmodig derover, og paa sin kjække ugenerte Maade traadte han hen til en af de højere Toldbetjente og sagde dristig til ham:

»Kjære Herre, hvorfor lukker De dog alle Folks Kufferter og Rejsetasker op og kigger i dem? Paa den Maade kommer vi jo ikke af Stedet?«

»Aa det er fordi, det er vor Pligt og Skyldighed,« svarede Toldbetjenten smilende. »Men hvad vil Du bestille i vor smukke Kejserstad?«

»Jeg? jeg er kommen for at spille Klaver,« sagde lille Wolfgang, og kroede sig en Smule.

»Naa, saa saadan en lille Størrelse vil spille Klaver,« sagde Toldbetjenten leende. »Du kan vist ogsaa udrette noget med de usle smaa Næver. Pas blot paa, Du ikke gjør Dig til Nar.«

»Det skal vi dog se, om nogen vil gjøre Nar af mig,« svarede Wolfgang trodsig. »Se, der staar en Kiste, hvori vi har bragt vort Klaver med fra Salzburg. De kan gjærne lade Kisten lukke op, saa kan De jo faa at høre, om jeg kan spille paa Klaver eller ej!«

Betjenten studsede, thi den lille Dreng udtalte sig med en saadan Sikkerhed, at man næppe kunde tvivle paa hans Ord.

»Ja, vi kan jo gjærne gjøre et Forsøg,» sagde han og vinkede ad en af Arbejderne, som maatte aabne Kisten. Wolfgang lukkede Klaveret op, stillede sig hen foran det og spillede nu med sin sædvanlige Færdighed saa mange smukke og muntre Danse, at Betjenten gjorde store Öjne og slog Hænderne sammen af Forbavselse. Alle som vare til Stede i Toldhuset, Betjente, Passagerer og Tjenerskab lige ned til den lille Pige, som fejede Gulvet, trængte sig sammen omkring Wolfgang og lyttede henrykt til de Melodier, som han aflokkede Tangenterne med sine

smaa »Næver«, til han endelig holdt op og vendte sig smilende til Betjenten.

»Naa, forstaar jeg mig saa lidt paa at spille Klaver?« sagde han skjælmsk. »Gjør nu kun Nar af mig Hr. Betjent, hvis De har Lyst til det.«

»Nej, min Dreng,« sagde Betjenten ganske henrykt, og klappede Drengens røde Kind, — »Du er rigtignok en lille Hexemester, og man glemmer ganske at le, naar man hører paa Dig. Men til Tak for Dit smukke Spil, vil vi ogsaa strax gjøre Dig og Din Fa'er færdig, at Du snart kan komme hen og hvile Dig i Gjæstgivergaarden.«

Som sagt saa gjort. Betjenten opfyldte sin Pligt venlig og hensynsfuldt, og Fader Mozart og hans Familie havde allerede siddet længe i et hyggeligt Gæsteværelse, medens endnu mange Passagerer maatte vente paa at faa deres Töj undersøgt i Toldboden.

Det var Kunstens Triumf. Ligesom Orfeus efter Sagnet rørte Stenene med sit Spil, saaledes rørte den lille Wolfgang Hjærterne paa de ellers saa strænge Toldbetjente, saa at de af egen fri Vilje blev tjenstvillige og föjelige.

FJERDE KAPITEL.

Der var allerede gaaet saa fordelagtige Rygter forud for Familien Mozart, at den höje Adel i Kejserstaden interesserede sig levende for den og næsten daglig omgikkes dens Medlemmer for at beundre den lille Wolfgangs sjældne Talent. Grev Palffy, som allerede en Gang tidligere havde hørt Wolfgang i Linz, og Grevinde Sinzendorf viste Familien særegen Bevaagenhed, sørgede for, at de gjörde Bekjendtskab med de fornemste adelige Slægter, og fik tilsidst udvirket, at de fik en Indbydelse fra Kejserhoffet, som Fader Mozart i höj Grad havde ønsket og længtes efter. Wolfgang selv var endnu for lille og barnlig til at kunne sætte den tilbørlige Pris paa den Ære, som var vist ham; han glædede sig kun til at skulle se Kejserslottets Pragt i Nærheden og stolede forresten paa sin Sikkerhed og Færdighed i at spille. Den höjtidelige Dag kom, om Eftermiddagen Kl. 3 kjørte en kejserlig Ekvipage frem for Mozarts Dør, og Majestæternes Privatsekretær Baron von Stauffen,

indbød Familien til at tage Plads i den prægtige Vogn. Den lille Wolfgangs Hjærte bankede lidt, da han kjørte igjennem den store Bys Gader og faa Minnutter efter stod i Forgemakket til Kejserindens Værelser, for at afvente det Øjeblik, da han skulde blive Vidne til Hoffets Pragt. Dette Øjeblik kom snart, Fløjdørene til Musiksalen blev aabnede, Majestæternes første Kammertjener vinkede til Vice-Kapelmesterens Familie, at den skulde træde nærmere, og et Øjeblik efter stod de alle for Kejserinde Marie Theresia og hendes høje Ægtefælle, Franz den første, mens hele Hoffet opholdt sig i Baggrunden af Salen.

En saa blændende Pragt, som den, der nu omgav ham, havde Wolfgang aldrig set. Han stod i en rig og prægtig udstyret Sal med Silketapeter, Spejle i straalende, gyldne Rammer, som naaede fra Loft til Gulv, svære Silkegardiner og blankt, bonet Parquetgulv. Midt i Salen sad en Dame med et majestætisk Ydre paa en høj Armstol, der var prydet med en Guldkrone. Det var Kejserinden. Ved Siden af hende stod de kejserlige Prinser og Prinsesser, og noget længere borte lænede Kejseren sin ærefrygtindgydende Skikkelse til et Pianoforte af Augsburgerarbejde.

Den lille Wolfgang kastede imidlertid kun et flygtigt Blik paa den Glans, som omgav ham; saa lod han sine klare Øjne hvile paa Kejserinden og betragtede hende længe med Ærefrygt og barnlig Kjærlighed. Tæt ved Siden af hende med det yndige Lokkehoved hvilende i hendes Skjød stod den lille

Erkehertuginde Marie Antoinette, som senere blev den franske Konge Ludvig den sextendes ulykkelige Dronning. Hun betragtede ogsaa Wolfgang Mozart med Nysgjerrighed.

Saaledes forløb nogle Minuter, og endelig traadte Kejser Franz hen til Drengen og førte ham til Kejserinden, som med sand moderlig Ømhed rakte Hænderne ud imod ham og hilste ham med et venligt Smil. Uagtet hun allerede var fem og fyrretyve Aar gammel, var hun endnu en meget smuk Kvinde, som med sit vindende Væsen gjorde et dybt Indtryk paa den unge Kunstners let bevægelige Sind; han var strax ganske fortryllet af hende og hans fulde Hjærte fløj hende kjærlig i Møde.

»Du er altsaa den lille Klavervirtuos, som man har fortalt os saa meget om?« spurgte Kejserinden.

»Ja, det er mig, Deres kejserlige Majestæt,« svarede Wolfgang saa aabent og frimodig, som om han talte med sin Moder. »Jeg er rigtignok endnu kun en lille Dreng, men jeg vilde gjærne vise Fru Kejserinden, at jeg alligevel kan spille lidt paa Klaver!«

Den lette, utvungne Tone, hvori Mozart talte til den høje Dame, satte det kejserlige Hof, som var vant til den strængeste Etikette, i Forskrækkelse; men Kejserinden selv optog det barnlig dristige Svar meget naadig, og syntes øjensynlig godt om denne aabne, hjærtelige sorgløse Kunstnernatur.

»Naa, min lille Dreng,« sagde hun venlig, — er Du da saa vis i Din Sag? Du maa vide, at bag-

ved os staar der mange Folk, som forstaar sig udmærket paa Musik og vil se Dig skarpt paa Fingrene.«

»De der?« svarede Mozart, og vendte sig lidt til Siden, for at mønstre den ærbødige Hofstat med sine straalende Øjne. »De?« gjentog han og rystede med et spottende Ansigt paa sit Lokkehoved, — nej, Fru Kejserinde, De maa naadigst undskylde, de ser ikke ud, som de var gode Musikanter. Nej, det gjør de rigtignok ikke.«

»Og hvorfor ikke, Du næsvise Dreng?« spurgte Kejserinden og kunde næppe undertrykke et Smil.

»Ih, se kun selv Deres Majestæt,« svarede Wolfgang, — »de er jo alt for stive dertil.« Ved dette naive Svar, som indjog den hele Hofstat en panisk Skræk, kunde Marie Theresia ikke holde sin Munterhed tilbage; hun lo højt, og *nolens volens* maatte ogsaa alle Hoffolkene istemme Latteren, uagtet de ikke kunde føle sig særlig smigrede over den lille næsvise Virtuos's foragtelige Dom.

»Du er dog en komisk Fyr,« sagde Kejserinden, idet hun vedblev at le og klappede Mozart paa Kinden med sin fine, bløde Haand. »Han er virkelig et Vidunderbarn, Franz, og skulde være Diplomat og Statsmand, saa godt som han synes at forstaa sig paa Physiognomik.«

»Og Mod mangler det ham heller ikke paa,« sagde Kejseren leende og nikkede til sin Gemalinde, som havde henvendt de sidste Ord til ham.

»Aa, lad os dog beholde ham her,« udbrød den lille Prinsesse Marie Antoinette, idet hun løftede

Hovedet fra Moderens Skjød og saa paa hende med store, milde Øjne. »Jeg kan ogsaa godt lide ham.«

»Ja det kunde saamænd slet ikke være saa galt at beholde ham,« svarede Kejserinden godmodig, — »saa kunde I da i det mindste lære, hvorledes man egentlig skal bære sig ad med at spille Klaver.«

»Spiller han da virkelig saa godt?« spurgte den lille Prinsesse.

»Udmærket, efter hvad der fortælles fra alle Sider,« svarede Kejserinden.

»Saa er det da ogsaa bedst, at han spiller lidt, jeg er virkelig nysgjærrig efter at høre det,« sagde Marie Antoinette, og saa udfordrende paa Wolfgang.

Wolfgangs Kunstnerstolthed blussede op, og en Følelse i hans Indre fik ham til at ønske, at han kunde vise sig rigtig dygtig for den lille Prinsesse. Med straalende Øjne gik han hen til Klaveret, for at give en Prøve paa sin Kunst. Men Kejser Franz gik hen imod ham og holdt ham tilbage.

»Holdt lille Mand,« sagde han, »Du erklærede før, at ingen af de Damer og Herrer, som her er til Stede, forstaaede at bedømme dit Spil, — hvem skal nu være Dommer?«

»Aa, jeg ved godt én, det er Hr. Wagemeil, Fru Kejserindens tidligere Musiklærer,« sagde Wolfgang uden at betænke sig længe. »Han forstaar sig derpaa, lad ham komme, hvis han kan, Deres Majestæt!«

»Godt, det skal ske,« sagde Kejseren og befalede

en Tjener at hente den den Gang berømte Komponist og Klaverspiller.

Imidlertid gik Wolfgang hen til sin Søster, tog hende ved Haanden førte hende uden videre hen til Kejserinden og forestillede hende med de Ord:

»Se her, Deres Majestæt, det er min Søster Nanny, som spiller ligesaa godt som jeg!«

Kejserinden lo hjærtelig over den lille Drengs morsomme Maade at være paa, talte et Par venlige Ord med Nanny, vinkede saa ad Fader Mozart og underholdt sig med den største Godhed med ham om hans Børn og hans Kald. Imidlertid snakkede Wolfgang og Nanny med de kejserlige Prinser og Prinsesser og nu fremhævede Wolfgang sin Søsters Talent saa ivrig, at Kejserinden vendte sig til ham igjen, og pludselig blandede sig i Samtalen.

»Hør min Dreng,« sagde hun og rakte ham igjen begge sine Hænder. »Holder Du virkelig saa meget af Din lille Nanny?«

»Ja, Fru Kejserinde,« sagde Wolfgang ligefrem og trykkede hendes Majestæts Hænder med barnlig Hjærtelighed, »jeg holder rigtignok meget af hende, men jeg holder ogsaa meget af Dig, for jeg synes saa godt om Dig.«

»Det er meget smigrende for mig,« svarede Kejserinden og lo, »men hvorledes vil Du bevise mig det?«

»Ved at give Dem et Smækkys, Fru Kejserinde,« raabte den lille ivrig, — og inden man saa sig for, og inden nogen kunde faa Tid til at forhindre denne

Skandale, sprang han op paa Kejserindens Skjød, slog begge sine smaa Arme om hendes Hals, og kyssede hende kjærlig. Kejserinden fandt sig med sin uendelige Hjærtensgodhed i Drengens Optræden og lo saa hjærtelig over hans Troskyldighed, som hun maaske ikke havde let sit hele Liv igjennem. Ogsaa Kejseren, Prinserne og Prinsesserne lo, saa de fik Taarer i Öjnene, og den forsamlede Hofstat fulgte de höje Herskabers Exempel og lo pligtskyldigst med, uagtet enkelte af de stive Herrer og Damer følte sig en Afmagt nær af Forfærdelse over den borgerlige Drengs Dristighed. En saadan Scene havde man ikke i Mands Minde oplevet ved det kejserlige Hof.

Endelig kom Wagemeil, og efter at Kejseren havde forestillet Drengen, opfordrede han ham til at spille.

Wolfgang var strax rede. Han kyssede endnu en Gang begge Kejserindens Hænder, skyndte sig saa hen til Klaveret og satte sig ved det.

»Jeg er meget glad over, at De er her,« sagde han til Hr. Wagemeil, »jeg vil spille en Koncert af Dem, og De maa vende Bladet for mig.«

Wagemeil traadte smilende nærmere, og efter at Wolfgang havde spillet en kort Passage, begyndte det egentlige Koncertstykke.

Det var en Overraskelse!

Hvilke Forventninger man end havde haft om den lille Klaverspiller, saa sørgede Wolfgang for, at de bleve overtrufne. Han spillede med en Ild, en

Sikkerhed, som vakte almindelig Beundring. Der blev mere og mere stille i Salen. hverken Kejseren Kejserinden, Prinserne, Prinseserne eller Hoffet vendte Øjnene bort fra den lille Virtuos, ja selv i Wagemeils Ansigt stod den højeste Forbavselse malet.

Koncerten var til Ende, Wolfgang havde spillet de sidste Noder, og man troede naturligvis, at han nu vilde høre op. Men nej, han spillede videre, valgte et Thema i Kompositionen og gav sig endnu et Kvarterstid til at fantasere derover med forskjellige nydelige Variationer. Han aflokkede Strængene en sand Fylde af Sorg og Glæde, Smærte og Henrykkelse, Vemod og himmelsk Salighed, og en Rigdom af de yndigste Melodier, syntes at strømme frem under hans smaa Hænder, som en sølverklar Bæk sprudler frem fra Stenen, og som fortryllede lyttede alle til ham, til han tilsidst endte med en glimrende Finale, hvorpaa han munter og med straalende Øjne sprang ned fra Stolen. Der herskede et Øjeblik en dyb Tavshed, men saa gav Kejserinden egenhændig paa den livligste Maade sit Bifald tilkjende, og alle de tilstedeværende stemmede i med og overvældede den lille Virtuos med stormende Henrykkelsesudbrud. Selv den ellers saa rolige og afmaalte Wagemeil udtalte paa den mest uforbeholdne Maade sin Beundring; men Wolfgang tog det altsammen ganske rolig og hæftede kun sine glædestraalende Øjne paa Kejserinden, som om han vilde spørge: Naa Deres Majestæt, har jeg ikke gjort mine Sager ganske ordentlig?

»Ja,« sagde Kejserinden, »til Trods for, at Du er et Barn, er Du dog en stor Musiker, som vi maa beundre, og vi ville haabe og ønske af ganske Hjærte, at Du med Aarene maa opnaa en endnu større Færdighed, saa Du kan naa op til Kunstens højeste Tinde!«

»Med Guds Hjælp, Fru Kejserinde,« svarede Wolfgang fornøjet. »Der skal ikke mangle noget fra min Side, og jeg vil være rigtig flittig, for at jeg kan fortjene Din Ros.«

Nanny maatte nu ogsaa spille og viste en for hendes Alder overraskende Færdighed. Men hun havde langtfra den Genialitet i Opfattelse og Foredrag som hendes Broder, og maatte derfor være tilfreds med noget mindre stormende Bifald fra Tilhørerne.

»Jeg ønsker Dem i Sandhed til Lykke med Deres Børn afbrød Kejserinden den paafølgende Pavse og vendte sig til Mozart.

»En saadan Himmelens Gave bliver kun sjælden et Menneske til Del. Sørg nu blot rigtig godt for de smaa, at deres udmærkede naturlige Anlæg ikke skal henvisne eller gaa til Grunde.«

Medens Vice-Kapelmesteren forsikrede Kejserinden, at han nok skulde sørge for, at dette ikke skete, lød der pludselig tæt ved hende en saa høj og klar Latter, at hun forbavset vendte sig om, og der kom et vredt Udtryk i hendes store bydende Øjne; men hun kom strax igjen i den naadigste Stemning, da Kejseren traadte hen til hende og smilende sagde:

»Denne Wolfgang er dog ganske uforbederlig! Da jeg før spurgte ham, hvem han ansaa for Fortidens største Musiker svarede han: »Den Trompeter, som blæste Jerichos Mure om!«

Kejserinden lo af det pudsige Indfald, men Kejseren vedblev:

»Det hjælper ham dog ikke, jeg skal nok fange ham alligevel. Hør en Gang Wolfgang, Du spiller meget kjønt, det maa jeg tilstaa, men Du spiller dog med alle ti Fingre, og det er virkelig ikke nogen stor Kunst. Vis en Gang hvad Du kan præstere med én Finger eller paa et tildækket Klaver, saa skal vi faa at se, om Du er en rigtig Musiker.»

»Ja hvorfor ikke det, Deres Majestæt,« svarede den lille. »Jeg har rigtignok aldrig prøvet derpaa, men det maa vel kunne gaa!«

Med disse Ord gik han igjen hen til Klaveret, og forsøgte at spille nogle alt andet end lette Løb med en Finger, dette lykkedes ham særdeles godt. Saa bedækkede han Klaviaturet med et Klæde og spillede nogle nydelige Smaastykker derpaa med en saadan Præcision og Sikkerhed, som om han fra Begyndelsen af havde øvet sig derpaa.

»Han er en lille Hexemester,« mumlede Kejser Franz forbavset. »En rigtig forbandet lille Hexemester, som man maa have Respekt for, enten man vil eller ej!«

Med dette lille Kunststykke sluttede imidlertid Audiensen, og Kejserfamilien tog Afsked med Familien Mozart paa den venligste Maade. Kejserinden

forærede Wolfgang og Nanny, før de gik, to smukke Brillantringe og tilkjendegav Fader Mozart paa den naadigste Maade sin Tilfredshed.

»Jeg har glædet mig over Deres Børn,« sagde hun, »og jeg haaber, at vi ret snart skulle ses igjen.«

Ganske henrykt over Kejserindens Nedladenhed gik Fader Mozart hjem med sin Familie, og velsignede den Dag, som havde bragt ham og hans Børn saa megen Lykke. Men de skulde opleve endnu større Glæder og Overraskelser. Kun faa Dage efter Modtagelsen ved Hoffet, kom igjen en kejserlig Ekvipage rullende for Døren, og Privatsekretæren, Baron Stauffen, bragte Hilsener og Foræringer fra Kejserinde Marie Theresia. Fader Mozart fik hundrede Daler og hvert af hans Børn en kostbar Dragt, som egentlig var bestemt for de smaa Kejserbørn. Saa indbød Baron Stauffen dem i Kejserindens Navn til det kejserlige Taffel samme Dag; de skulde naturligvis kun være tilstede som beskedne Tilskuere og glæde sig over den Pragt, hvormed det var dækket.

»Hendes Majestæt, vor høje Kejserinde, ønsker, at Børnene skal komme i de Gallaklæder, som de har faaet foræret,« sagde Baron Stauffen til sidst; »præcis Kl. 6 vil Vognen være her for at hente Dem alle til Slottet.«

Derpaa anbefalede han sig med et stift Buk; thi han var en meget stolt Mand, som i sit Hjærte fandt det højst ubehageligt, at han paa Kejserindens Befaling skulde komme i Berøring med »det borger-

lige Pak.« Men Familien Mozart brød sig ikke en Smule om hans dumme hovmodige Opførsel, men glædede sig kun inderlig over, at Kejserinden var saa naadig at vise dem saa megen Opmærksomhed.

Kl. 5½ var Børnene fixe og færdige og saa overordentlig nydelige ud. Wolfgang spankulerede med komisk Værdighed op og ned i Stuen i sin lilla med Guldborter kantede Gallaklædning, medens Nanny stod foran Spejlet og betragtede sin smukke hvide Silkekjole med ufordulgt Glæde.

Til den bestemte Tid kjørte Vognen frem for Døren, og faa Minutter efter stod Familien Mozart i den store, saakaldte gyldne Sal paa Kejserborgen, hvor der var dækket syv Borde til de allerhøjeste Herskaber. Det midterste Bord som var en Smule ophøjet og overskygget af en guldbroderet Baldakin, var bestemt for den kejserlige Familie. De øvrige, hvoraf tre stod til højre og tre til venstre, var til Hoffet. —

Endnu var de høje Herskaber ikke i Salen og den lille Wolfgang kunde i Mag beundre den Pragt hvormed Taffelet var dækket. Massivt Guld- og Sølv-Service, prægtige Opsatser og kostbare Vaser af de ædleste Metaller, rigt smykkede med Blomster, prydede Bordene og funklede og straalede i utallige Kjærters Glans. Efter nogen Tids Forløb blev Fløjdørene aabnede til en Sal ved Siden af, og Kejserinden og Kejseren traadte ind i Spisesalen, omgivne af de kejserlige Prinser og Prinsesser. Alle tilstedeværende bøjede sig dybt for Kejserindens ærefrygt-

indgydende Skikkelse, da hun med langsomme Skridt gik rundt iblandt dem, og snart lod et venligt Ord falde, snart sendte et naadigt Blik. Endelig tog hun Plads med sine nærmeste Omgivelser ved det kejserlige Taffel. Paa samme Tid spilledes en Fanfare, som tillige var et Tegn for Hoffolkene, at de skulde indtage Pladserne ved Sidebordene efter deres forskjellige Rang og Værdighed.

Da det var sket, begyndte det kejserlige Hofkapel at spille den for slige Lejligheder bestemte Taffelmusik, og en Strøm af herlige Melodier brusede igjennem den store prægtige Sal og fyldte den lille Wolfgang, som aldrig havde hørt en saa dejlig Musik, med Henrykkelse. Fra det Øjeblik, da Spillet begyndte, glemte han fuldstændig Glansen og Pragten omkring sig og havde hele sin Opmærksomhed henvendt paa Koncerten, til den sidste Tone døde hen i et sagte Piano. Med et dybt Suk vaagnede han op som af en Drøm og havde nu atter Tanke og Øje for sine Omgivelser.

I dette Øjeblik afbrød en klangfuld Stemme Stilheden og Wolfgang hørte med Forbavselse sit Navn blive nævnet. Det var Kejserinden, som til alle de tilstedeværendes Forbavselse kaldte paa ham og vinkede ham hen til sig.

Uagtet den lille Wolfgang var meget overrasket, tog han sig dog sammen i et Øjeblik. Han saa ud som en lille Prins i sin nye Dragt, gik nu igjennem Salen med hævet Hoved og nærmede sig det kejserlige Taffel med faste Skridt. Da han var kommen

derhen, bøjede han sig dybt for de høje Herskaber og blev staaende et lille Stykke fra Kejserinden, som med et venligt Smil og en let Bøjning med Hovedet sagde:

»Hvilke kavalermæssige Buk den lille Skælm kan gjøre, og hvor hans nye Galladragt klæder ham! man skulde næsten tro, at han al Tid havde bevæget sig ved Hoffet!«

»Ja Deres Majestæt,« svarede Wolfgang med klar Stemme og fuldstændig frimodig, det har jeg lært af Hr. Baron von Stauffen.«

Den gode Kejserinde maatte gjøre Vold paa sig selv for ikke at le højt, thi Wolfgang havde virkelig ganske antaget den stolte Hofmands stive afmaalte Væsen, og ligesom denne holdt han sig ganske overordentlig rank.

»Tag Dig i Agt,« sagde Kejserinden og truede ad den dristige Dreng med Fingren. »Hører Baronen hvad Du siger, kunde han være i Stand til en Gang at lade Eder vælte i Hofvognen.«

»Det gjør han vist ikke,« svarede Wolfgang en Smule haanlig, — »om ikke af andre Grunde saa af den, at han kunde bringe sine Manschetter i Uorden derved, ja maaske endogsaa slaa sin Lugtedaase itu.«

»Stille, stille, min Dreng!« afbrød Kejserinden ham. »Du har virkelig en rap Mund, som vi maa stoppe. Kom nærmere!«

Wolfgang adlød, og den gode Kejserinde rakte ham en lækker Bid paa sin egen Tallerken, som han spiste med god Appetit.

»Det er godt,« sagde nu Kejserinden, »gaa nu kun igjen; men efter Taffelet venter jeg Dig i mine Værelser, hvor Du kan lege lidt med mine Børn.«

»Ja det vil jeg gjærne Deres Majestæt,« svarede Mozart fornøjet, »kommer saa ogsaa den lille kejserlige Højhed med det blonde Lokkehoved?«

»Du mener nok min lille Marie Antoinette?« svarede Kejserinden. »Ja hun er der ogsaa og vil være glad ved at se Dig. Farvel saa længe!«

Straalende af Glæde bukkede den lille Wolfgang og gik stolt igjennem Salen tilbage til sin Plads ved Siden af Faderen.

Snart derefter rejste de høje Herskaber sig, medens Trompeterne blæste igjen, og de gave dermed Tegn til at Taffelet var hævet. De forsamlede Gjæster fik endnu en naadig Hilsen, og saa bortfjærnede den kejserlige Hofstat sig med langsomme Skridt, som den var kommen. Men Kapelmester Mozart og hans Familie førtes af en Lakej til Kejserindens Forgemak, for der at afvente nærmere Befalinger.

De behøvede ikke at vente længe. Kejserinden lod dem komme til sig i sit Toiletværelse, og medens Kammerjomfruen hjalp hende med Paaklædningen, maatte Wolfgang og Nanny afvexlende spille paa et udmærket Klaver, som stod i Værelset. Den lille Wolfgang spillede med en Ild og Begeistring, som lod ham overvinde de største Vanskeligheder med Lethed. Den høje Dames nedladende, næsten moderlige Godhed havde vundet hele hans Hjærte, og han

benyttede Lejligheden til at lade hele sin Kjærlighed og Taknemmelighed strømme ud i de dejligste Toner, som han kunde aflokke Instrumentet, til Kejserinden selv gjorde en Ende paa hans Iver.

»Det er nok, min lille Ven,« sagde hun venlig. »Vi vil ikke have, at Du maaske skal blive syg af bare Anstrængelse. Nu har Du jo igjen vist, at Du er en stor Kunstner, vis nu ogsaa, at Du kan være Barn imellem Børnene.«

De smaa Erkehertuginder Elisabeth og Marie Antoinette, som med Fornøjelse havde lyttet til Wolfgangs Spil, forstod deres høje Moders Vink, og medens denne begyndte en Samtale med Fader Mozart og Nanny, tog de den lille Wolfgang ved Haanden og førte ham gjennem de pragtfulde Værelser, som Kejserinden til daglig Brug beboede. Med snaksom Venlighed gjorde de ham opmærksom paa de smukke Billeder og Møbler, viste ham alt det mærkværdige og pludrede saa ligefremt med ham, som om de var Søskende. Men et morsomt Tilfælde viste snart efter, at Wolfgang dog ikke var saa hjemme paa Kejserborgen som de smaa Erkehertuginder. Medens han gik og besaa Malerierne og Statuerne, glemte han, hvor glatte de bonede Parquetgulve var, gled paa et meget glat Sted og faldt, saa lang han var, og laa nu paa Gulvet og sprællede med Hænder og Fødder. Det var saa morsomt et Syn, at den lille Elisabeth ikke kunde lade være at bryde ud i en høj Latter, hvorimod Marie Antoinette næppe lagde Mærke til, at der var noget latterligt deri,

men tværtimod var alvorlig forskrækket derover og bukkede sig venlig ned til Wolfgang for at hjælpe ham op.

»Stakkels Dreng,« sagde hun medlidende, »har Du slaaet Dig?«

»Nej,« svarede Wolfgang og saa taknemmelig paa den smukke lille Erkehertuginde, — »nej, jeg kan ikke mærke noget, men ved Deres kejserlige Højhed hvad, De er saa rar og god, jeg vil gifte mig med Dem!«

Marie Antoniette hørte paa dette Frieri uden at blive en Smule vred, ja, hun smilte endogsaa derover.

»Vent et Øjeblik min Dreng,« sagde hun venlig og nikkede venlig med det lille Lokkehoved, »jeg vil fortælle det til min Moder, saa skal vi høre, hvad hun siger.«

Og saa tog hun Wolfgang ved Haanden og trak ham med sig, til de naaede Kejserindens Paaklædningsværelse igjen, stillede hun ham lige foran sin Moder og sagde lystig: »Nu skal De bare høre Moder, Wolfgang sagde for et Øjeblik siden til mig, at han vilde gifte sig med mig!«

Fader Mozart blev saa forskrækket over sin Søns uhørte Dristighed, at han troede, han skulde synke i Jorden af Skam; men Marie Theresias venlige Øjne hvilede med Velbehag paa den kjække Dreng.

»Se, se,« sagde hun smilende, »det et jo en stor Ære, Du vil gjøre os Wolfgang. Tør man

spørge, hvad der har bevæget Dig til dette for min Datter saa smigrende Frieri.«

»Ih, Deres Majestæt!« svarede Wolfgang venlig og beskeden, — »det er af Taknemmelighed, jeg vil gjøre det, fordi den lille kejserlige Højhed var saa god imod mig, den Gang jeg gled og faldt om. Erkehertuginde Elisabeth lo af mig, men hun hjalp mig op, og da sagde jeg det, som jeg følte i Hjærtet.«

»Det var rigtig smukt af Dig, lille Wolfgang,» sagde Kejserinden venlig, »et taknemmeligt Hjærte er Guld værd, og derfor skal Menneskene al Tid være taknemmelige. Men hvad Brylluppet angaar, saa vil vi endnu tænke lidt over Sagen, da I begge er saa unge.«

Fader Mozart var lykkelig over, at alt var løbet saa godt af, og den lille Wolfgang snakkede muntert videre med Erkehertuginderne, til det til sidst naadigst blev betydet Familien Mozart, at Audiensen var forbi. De vendte nu tilbage til Gjæstgivergaarden, henrykte over Kejserindens Venlighed, og kunde ikke høre op med at prise den mægtige Herskerinde, som havde været saa god og kjærlig imod dem.

FEMTE KAPITEL.

Overøst med Opmærksomheder, Æresbevisninger og Udmærkelser kom Familien Mozart efter nogen Tids Forløb tilbage til Salzburg, og de skulde nu til at begynde deres gamle hyggelige Liv igjen.

Rejsen til Wien havde forresten baaret gode Frugter. Fader Mozart bragte en ikke ubetydelig Pengesum med hjem, men det Udbytte, som den lille Wolfgang havde bragt med sig, var dog endnu større. Hans Talent var blevet beundret efter Fortjeneste, han havde udmærket bestaaet den første Prøve paa sin offentlige Optræden, og Rygtet om ham, som en opgaaende Stjærne af første Rang paa den musikalske Himmel, var begyndt at udbrede sig over hele Evropa.

Uagtet Wolfgang kun var en lille Dreng, kunde han dog godt forstaa Betydningen heraf, og det var ham en Drivfjeder til at arbejde sig frem og anstrænge sig af alle Kræfter for at naa til Kunstens højeste Tinde.

Siden Rejsen til Wien var der slet intet andet, han intreserede sig for, end Musik. Han øvede sig fra Morgen til Aften og brød sig ikke om noget af det, som Børn ellers morer sig med, hverken deres Leg eller nogensomhelst anden af deres Adspredelser, men alle hans Følelser koncentrerede sig i den eneste Lidenskab, som beherskede hans Sjæl, Kjærlighed til Musik.

Det var saa meget mere paafaldende og mærkværdigt, som han til Trods for denne Kjærlighed i sin Ungdom havde en uovervindelig Afsky for alle Blikinstrumenter i Særdeleshed for Trompeter. Derimod vuggede hans Sjæl sig paa Strygeinstrumenternes Toner og paa de Harmonier, han kunde aflokke Klaverets Strænge, som en Sommerfugl vugger sig paa de duftende Blomster. Men Trompeternes og Basunernes mægtige Klang syntes at sønderrive hans Hjærte og foraarsage ham virkelig Smerte. Faderen mærkede naturligvis snart denne Ejendommelighed og blev bekymret derover. Hvorledes skulde den lille senere kunne lede Opførelsen af store Musiknumre, hvorved Blikinstrumenterne vare uundværlige, naar det ikke kunde lykkes at overvinde denne Følelse? Formaninger og Forestillinger nyttede intet hos Drengen. Saa snart han blot hørte en Trompet i det fjærne, løb han enten sin Vej eller holdt Hænderne for Ørene. Faderen mente, at det var nødvendigt for ham at tænke paa gjennemgribende Midler derimod, og en Dag bestilte han en Trompeter til at komme til sig i sit Hjem.

»Kom nu her hen og vær en flink Dreng, lille Wolfgang,« sagde han til sin Søn som med Skræk og Rædsel saa den frygtede Trompet og som sædvanlig vilde skynde sig bort fra den. «Vi maa have gjort en Ende paa disse Dumheder, Du maa vænne Dit Øre til at høre Trompeten, ellers bliver der aldrig i Livet en Kapelmester af Dig!«

»Men jeg kan ikke holde det ud Fader,« svarede den lille. »Aa, lille, gode Fader send Trompeteren bort igjen!«

Men denne Gang var Faderen ubønhørlig. Han holdt fast paa Wolfgang og befalede Trompeteren at blæse en af de mest støjende Fanfarer. Manden adlød naturligvis. Men næppe hørte man de første Toners skingrende Klang i Værelset, før Wolfgang udstødte et Smertensskrig, blev dødbleg og skjælvede over hele Legemet, den kolde Sved brød frem af hans Lemmer, og han besvimede. Nu blev Fader Mozart forskrækket og sendte hurtigst mulig Trompeteren bort. Da den lille igjen var kommen til sig selv, gik han dybt bedrøvet hen til sin Huslæge, klagede ham sin Nød og bad, om han ikke kunde give ham et Raad, hvorledes han skulde blive Herre over Barnets Nervøsitet. Lægen beroligede ham.

»Vær De kun rolig, Hr. Vice-Kapelmester,« sagde han. »Vore Medikamenter ere til ingen Nytte, Deres Wolfgang er et zart Barn, og netop hans orerordentlige zarte og fine Organisation er Skyld i, at han gyser tilbage for alle skingrende, skraldende og skarpe Toner. Lad ham endnu vente at Par

Aar, saa vil hans kraftigere Konstitution bevirke, at hans Modbydelighed for Trompeterne falder bort af sig selv. Men søg frem for alt ikke at tvinge ham til at vænne sig dertil, og gjør ikke oftere saadanne Kraftanstrængelser, som den i Dag med Trompeteren! Det kunde være til største Skade for lille Wolfgang.«

Faderen følte sig beroliget ved den forstandige Læges Ord og gjentog ikke mere sit Experiment. Men det gik virkelig senere saaledes, som Lægen havde lovet. Wolfgang vænnede sig ikke alene til de blæsende Instrumenter, men da der var gaaet nogle Aar, forstod han endogsaa at anvende dem med en saadan Virkning i sine Kompositioner, som ingen anden Komponist før hans Tid.

Men selv om den lille for Øjeblikket ikke kunde overvinde sin ejendommelige Modbydelighed for, hvad der skingrede, saa overvandt han derimod med virkelig genial Lethed Vanskeligheder, som vilde have kostet sædvanlige Mennesker usigelige Anstrængelser. En Dag fik han Lyst til at lære at spille paa Violin.

»Jeg er ikke mere tilfreds med kun at kunne spille Klaver«, sagde han til sig selv, »jeg maa kunne spille endnu flere Instrumenter.«

Og ganske hemmelig, uden at sige det til et eneste Menneske, begyndte han sit nye Studium. Naar hans Fader ikke var hjemme, tog han en lille Violin, som han havde faaet foræret, da han var i Wien, ud af Kassen, listede sig sagte bort, forat

hans Moder og Søster heller ikke skulde høre noget, og gned nu lystig med Buen paa Strængene. Ikke en Stavelse lod han falde derom, ikke med et Ord forraadte han sine Øvelser.

Der var gaaet nogle Uger paa denne Maade, da var det en Dag et dejligt Foraarsvejr. Fader Mozart, som tilfældigvis havde denne Dag til fri Afbenyttelse, vilde gjøre sig en glad Dag og indbød derfor et Par Venner, de Herrer Schächtner, Adlgasser og Lipp til at besøge sig om Eftermiddagen og drikke et Glas Vin. De skulde mødes i en smuk lille Have udenfor Salzburg, som tilhørte Vice-Kapelmesteren, og i Almindelighed blev benyttet til saadanne selskabelige Sammenkomster. Kollegerne afslog naturligvis ikke den venlige Indbydelse, og man var altsaa samlet i Haven om Eftermiddagen. Moderen var ikke med i Selskabet, fordi hun havde travlt i Huset, men hun sendte Nanny hen til Herrerne med et godt Maaltid, bestaaende af Vin og koldt Køkken, for at de kunde gjøre sig til Gode ude i den smukke fri Natur.

Det var en yndig Dag. Ingen Sky formørkede den gjennemsigtige, blaa, klare Himmel, og de høje Bjærge i Omegnen af Salzburg hævede deres ujævne og kløftede Toppe op imod Himlen. Rundt omkring Byen strakte sig dejlige grønne Marker, Enge og Skovpartier, gjennemstrømmede af den brusende Salza-Flod, der saa ud som en glimrende og straalende Kæmpeslange. I selve Haven saa der yndig og

blomstrende ud. Bedene var fulde af Violer, Lilieconvaller og Sneklokker, som udbredte en yndig Duft, Hyazinter, Tulipaner og Narcisser prangede i straalende Farver, og Buskene havde bredt den nydeligste Bladkaabe over deres smaa Grene, som endnu for ganske nylig havde staaet nøgne og tørre. Alt var friskt, venligt og vederkvægende, og de forsamlede Venner indaandede glade den milde Foraarsluft og beundrede den dejlige, vide Udsigt og den uendelige Fylde af Blomster.

Nanny var lige gaaet hjem igjen, efter at hun havde dækket et pænt Bord i det lille Lysthus, sat Vinen og Maden derpaa og flyttet Stole hen dertil, da Fader Mozart igjen hørte Havelaagen knirke og saa sin lille Wolfgang komme ind ad den med endnu en Husven, som blev hilset med Jubel af de tilstedeværende.

»Tusende Gange velkommen, kjæreste Wenzel!« raabte Kapelmesteren, idet han gik ham i Møde og trykkede begge hans Hænder. »Det er min gode Skæbne, som fører Dem herhen i denne glade Time, og det glæder mig at se Dem her.«

Medens ogsaa de andre hilste den nysankomne, listede Wolfgang sig stille hen i en Krog, for at man ikke skulde se ham og maaske sende ham hjem. Thi han vidste godt, at der senere vilde blive muciceret i Lysthuset, fordi alle Vennerne havde bragt deres Instrumenter med, og god Musik var Liv og Salighed for ham. Der var heller ingen, som lagde Mærke til ham. Faderen talte livlig med den nys-

ankomne Hr. Wenzel, en dygtig ung Violinist, som i nogen Tid havde taget Undervisning hos ham i Kompostion for at uddanne sig i den højere Musik, — og selv om de øvrige Herrer havde lagt Mærke til Wolfgang, saa vilde de dog ikke sende ham bort igjen, da de alle holdt meget af ham. Den unge Wenzel beundrede den smukke Have og dens dejlige Beliggenhed, Fader Mozart hørte paa ham med Fornøjelse.

»Ja min lille Have er ogsaa rigtig voxet fast til mit Hjærte,« sagde han, »og om Sommeren befinder jeg mig intet Sted bedre end her.«

»Det vil jeg gjærne tro,« svarede Wenzel. »hvor det dog maa være behageligt at spasere her, nyde den smukke Udsigt og Blomsternes Duft og rigtig hengive sig til sine Tanker og Drømme. At kunne arbejde, komponere og digte her maa være en sand Nydelse.«

»Ja, De har netop truffet det, Hr. Wenzel,« sagde Fader Mozart. »Naar jeg faar en god Ide, er det al Tid i denne lyttende Ensomhed! Men lad os nu tale om Dem min Ven! De har sikkert Grunde, hvorfor De er kommen herud til mig, jeg ser, at der stikker en Rulle Papir frem af Deres Lomme. Den lover os uden Tvivl noget behageligt.«

»Hr. Vice-Kapelmesteren kan virkelig blive fyrstbiskoppelig Gehejmeraad, saa godt har De gjættet det,« svarede Wenzel rødmende og med et let Anstrøg af Forlegenhed. »Jeg har bragt et Par af mine egne smaa Kompositioner med mig, fordi jeg

hørte af Deres Frue, at De var samlede her og havde Deres Instrumenter med, og nu vilde jeg gjærne spørge, om vi ikke skulde spille dem en Gang igjennem, for at jeg kunde høre Deres Dom!«

»Det ville vi med stor Glæde!« svarede Fader Mozart beredvillig. »Hvad er det da for godt?«

»Det er Violin-Trioer,« svarede Wenzel, trak Papirrullerne op af Lommen og gav dem til Fader Mozart. »Det har været mig en stor Fornøjelse at bearbejde dem, men om De vil synes om dette Forsøg af mit ringe Talent, er et helt andet Spørgsmaal.«

»Naa, det skal vi snart faa at se,« sagde Fader Mozart. »Først spiller vi Trioen igjennem, og saa styrker vi os ved Mad og Drikke, som min kjære Hustru har forsynet os saa godt med. Rask til Værket, kjære Venner! Se, Wenzel spiller første Violin, vor Ven Schachtner anden, og jeg selv vil tage mig den Frihed at spille Bassen.«

Vennerne var strax rede, og man gik ind i Lysthuset, hvor Violinerne var bragt hen. Noderne blev lagt paa Pultene, Instrumenterne stemt, og Musikken skulde lige til at begynde, da den lille Wolfgang, som havde listet sig sagte bag efter Herrerne, trak Faderen let i Frakkeskjøderne.

»Hvad vil Du, min Dreng, og hvordan kommer Du her?« spurgte Faderen. »Sig hurtig, hvad Du vil, thi vi skal snart til at begynde.«

Den lille Wolfgang havde hidindtil holdt den ene Haand, som han skjulte noget i, bag paa Ryggen; nu trak han den frem, og Faderen saa nu den lille,

men ganske gode Violin, som Wolfgang havde bragt med fra Wien.

»Hvad skal det betyde?« spurgte han en Smule forundret.

»Det skal betyde, lille Fa'er, at jeg ogsaa havde Lyst til at spille lidt med,« svarede Wolfgang, »maa jeg ikke nok have Lov til at spille anden Violin?«

»Men Du dumme Dreng,« svarede Faderen leende. »Hvad er det for et Indfald. Du kan i Tankerne spille med, saa meget Du har Lyst, men lad os være fri for, at Du gjør det i Virkeligheden; der kan vel nok en Gang komme den Tid, hvor Du kan være med!"

»Det kan jeg allerede, lille Fa'er, det er virkelig sandt,« svarede lille Wolfgang med straalende Øjne og rolig Selvbevidsthed.

»Saa har Du vel lært at spille Violin i Søvne?« sagde hans Fader spøgende.

»Nej, ikke i Søvne, men vaagen,« svarede den lille. »Prøv blot en eneste Gang, lille Fa'er, saa skal jeg fortælle Dig det altsammen bag efter.«

Naturligvis kunde Fader Mozart ikke have nogen Anelse om, hvor meget Wolfgang allerede hemmelig havde lært paa Violinen, og han tog derfor alt, hvad Barnet sagde, for Spøg og Barnesnak.

»Naar vi kommer hjem, vil vi prøve paa en lille Menuet Wolfgang,« svarede han. »Men forstyr os nu ikke mere.«

„Aa pyt, en Menuet,« svarede den lille, »det

er jo slet ingen Ting! Lad mig hellere spille Hr. Wenzels Trio med, saa skal jeg vise, hvad jeg kan.«

Men nu blev Faderen alvorlig vred over den lille Drengs Paatrængenhed, som han kun kunde tro var dum Snak, og han skubbede ham vredt til Side og sagde:

»Gaa Din Vej, fordi Du kan spille Klaver, maa Du ikke bilde Dig ind, at Du ogsaa forstaar Dig paa at spille Violin. Gaa, og gjør Dig ikke til Nar.«

»Men lille Fa'er,« svarede Wolfgang næsten grædende, »det er da ingen stor Kunst at spille anden Violin.«

»Snak dog ikke saa dumt, Du tossede Dreng,« svarede Faderen, som nu først blev rigtig vred, fordi han mente, at der i Barnets Ord laa noget nedsættende for hans Venner Schachtner og Wenzel. »Gaa din Vej, og forstyr os ikke mere. Bild Dig blot ikke ind, at Du kan alt strax, fordi Gud har givet Dig en Smule Talent. Saadan en Vigtighed vil jeg ikke vide noget af, mærk Dig det!«

Da Wolfgang hørte disse vrede Ord af sin ellers saa kjærlige Fader, fik han Taarer i Øjnene, og han var ikke langt fra at græde højt. Bedrøvet tog han sin lille Violin under Armen og var lige ved at gaa bort, da Vennerne lagde sig imellem.

»Lad ham dog prøve, Hr. Vice-Kapelmester,« sagde Schachtner. »Jeg gaar i Forbøn for Drengen, lad ham blive og spille lidt med. Naar det ikke gaar, er det jo al Tid tidsnok at forbyde ham det.«

»Naa, ja, ja da!« sagde Fader Mozart venligere; thi han fortrød allerede, at han havde talt saa haardt til sin lille Yndling, — »spil saa sammen med Hr. Schachtner, men rigtig pænt sagte, at man ikke kan høre noget af det Klimperi. Og hyl ikke al Tid strax, naar man siger et haardt Ord til Dig! Kom saa og spil med, men, som sagt, ganske sagte.«

Ved disse Ord opklaredes Wolfgangs Ansigt strax, og han saa overordentlig glad ud. Hurtig tørrede han Taarerne bort med sit Trøjeærme, indtog sin Plads ved Siden af Hr. Schachtner, og Trioen begyndte.

Den var ikke saa ganske let. Selv Hr. Schactner maatte tage sig sammen og fulgte i Begyndelsen Kompositionen med en saadan Omhu og Opmærksomhed, at han ganske glemte sin lille Modspiller og aldeles ikke gav Agt paa ham. Men paa en Gang lød der saadan nogle dejlige, rene Toner ved Siden af ham, at han forundret lyttede efter og betragtede den lille Wolfgang med den højeste Forbavselse. Barnet spillede med en Renhed, Sikkerhed og Præcision, som maatte synes ganske ubegribelig, og man kunde paa hans smilende Ansigt og straalende Øjne se, hvor meget det morede ham. Hr. Schachtner vilde ikke tro sine egne Sanser. Han spillede sagtere og sagtere for ikke at gaa Glip af en eneste af Wolfgangs Toner. Efter nogen Tids Forløb, holdt han helt op, lod Armene synke ned og saa paa Wolfgangs Fader med den største Forbavselse.

Fader Mozart havde allerede længe lagt Mærke til, hvor forunderlig smukt og taktfast hans lille Søn spillede, og da hans Blik mødte Hr. Schachtners, saa denne, at hans Øjne stode fulde af Glædes og Rørelsestaarer. Han afbrød dog ikke Spillet, men nikkede kun til Hr Schachtner til Tegn paa, at han havde forstaaet ham, og spillede videre paa sin Stemme. Det gjorde lille Wolfgang ogsaa, og han var saa fordybet i sit Arbejde, at han aldeles ikke lagde Mærke til det lille Intermezzo, som foregik mellem hans Fader og Hr. Schachtner. Med sikker og øvet Haand førte han Buen, greb i Strængene og spillede alle Trioerne igjennem med den største Flothed uden at gjøre en eneste Fejl. Men da den sidste Tone var forstummet, lagde Fader Mozart Violinen til Side, ilede glædestraalende hen til Wolfgang, tog ham kjærligt i sine Arme og kyssede ham.

»Men Wolfgang, Din Gavtyv, hvordan i al Verden har Du dog lært det?« raabte han højt.

»Aa, naar Fa'er havde Tjeneste eller var ude for at give Undervisning,« svarede Barnet. »Kan Du nu se, lille Fa'er, at jeg ikke har sagt for meget? Men nu skal Du høre, at jeg ogsaa kan spille første Violin.«

Da man nu havde set, hvad Wolfgang kunde præstere, tvivlede man slet ikke mere om, at den lille syvaarige Dreng ogsaa vilde kunne spille det, som var sværere, og man gjorde strax et Forsøg derpaa. Dette lykkedes ogsaa fuldstændig. Wolfgang

spillede ogsaa første Violin rigtignok med mange underlige, urigtige Fingersætninger, men dog saaledes, at han ikke standsede en eneste Gang, men gik videre i rigtig Takt med sine Medspillere.

Den almindelige Glæde over den Overraskelse, som den lille havde beredt sin Fader og hans Gjæster, var stor. Fader Mozart kyssede og kjælede for sin Dreng, medens de andre af ganske Hjærte ønskede ham til Lykke med en saadan Søn.

»Men nu skal Du ogsaa have Lov til at bede om et eller andet, Wolfgang,« sagde Faderen, da man igjen var bleven roligere. »Du har gjort mig en saa overordentlig stor Glæde, at jeg er Dig taknemmelig derfor. Har Du et eller andet Ønske, saa sig frem, og hvis det staar i min Magt, vil jeg opfylde det.«

»Aa, jeg har et rigtig inderligt Ønske,« svarede den lille sagte, trak Faderen ned til sig og hviskede noget til ham.

»Hvad for en?« spurgte Faderen lige saa sagte.

»Jeg vilde saa gjærne en Gang igjen gjøre en Kunstrejse, lille Fa'er« sagde Wolfgang. »Jeg kan slet ikke sige Dig, hvor meget jeg længes efter at komme ud i den store Verden igjen«.

»Naa min Dreng,« svarede Faderen smilende og blinkede fornøjet med Øjnene, — »det træffer sig jo heldig! Vore Ønsker mødes, thi jeg har allerede besluttet, at vi skal rejse om ganske kort Tid.«

»Hvorhen lille Fa'er,« spurgte Wolfgang spændt.

»Til Paris.«

»Til Paris!« jublede den lille. »Aa, hvor det er

dejligt, dejligere, end jeg nogen Sinde havde drømt om. Lad os saa rejse, saa snart som muligt, og stol kun paa, at jeg skal gjøre mig rigtig Umage, naar vi er komne til den store By.«

Faderen lovede at paaskynde Rejsen saa meget som muligt, og nu gik man til Bords, for efter den glade Bevægelse, hvori Sindene havde været, ogsaa at give Legemet sin Ret. Man spiste og drak, snakkede og lo, drak paa en lykkelig Rejse og paa en lykkelig Fremtid overhovedet, til det blev sent om Aftenen, og man maatte bryde op med det Haab at mødes en anden Gang ligesaa fornøjede. Alle gik glade hjem, men gladest var dog Fader Mozart over det nye Talent han havde opdaget hos sin lille Søn, en Opdagelse, der gav ham Grund til at nære det skjønneste Haab for Fremtiden.

SJETTE KAPITEL.

Paa en varm Sommerdag kjørte en Vogn i rask Trav henad Vejen til Paris, og man var netop kommen til Landsbyen Choisy, da den uforsigtige Kusk kjørte mod en Sten og væltede Vognen med et forfærdeligt Brag. Der lød et højt Forfærdelsesskrig; men et Øjeblik efter blev Vogndøren aabnet, fire Personer krøb ud, og de stod nu med bedrøvede Ansigter omkring Vognen.

Det er vore gode, gamle Bekjendte, Hr. Vice-Kapelmester Mozart med Hustru og Børn.

»Naa, det er en dejlig Historie!« sagde Fader Mozart vredt. »At vi skal ligge her og vælte i en elendig Landsby knap to Mile fra Paris! Og saa ser jeg endda til min Skræk, at vi har brækket baade Hjulet og Axen itu. Det er umuligt, at vi nu kan komme til Paris før sent i Nat, og man venter os ganske bestemt før Aften hos Grev von Eyck, den bayerske Gesandt.«

»Vær blot rolig kjære Mand!« sagde Fru Mozart.

»Uheldet er jo endda ikke saa slemt, naar vi er slupne derfra uden Skade paa Liv og Lemmer. Lad os takke Gud derfor, og lad os haabe, at det lille Uheld ikke maa være et daarligt Varsel for os!«

»Aa det skal Du ikke være bange for, lille Mo'er,« raabte Wolfgang ivrig, — »jeg vælter ikke i Paris, det kan Du være sikker paa!«

Fader Mozart maatte le over Drengens trøstende Vittighed, og han blev i bedre Humør.

»Ja, ja da!« sagde han. »Gjort Gjerning staar jo nu en Gang ikke til at ændre, og saa maa vi i Guds Navn bære denne lille Ulykke med Taalmodighed. Naar der dog i det mindste i Landsbyen var en Smed eller Hjulmand, som kunde gjøre Vognen i Stand. Hej Postillon, kan De snart faa det gjort i Stand, som er gaaet itu ved Deres Kejtethed?«

»Ja vel Herre!« svarede Postillonen. »Om et Par Timer kan vi kjøre videre.«

»Og hvad skal vi bestille i al den Tid i dette smudsige Hul?«

»Det ved jeg Raad for, Herre!« sagde Postillonen sledsk, for at faa dem til at glemme sin Kejtethed. »Lige her overfor ligger det smukke Slot Choisy-le-Roi, hvor Dronningen bor. Gaa De derhen og spaser en Tur gjennem de dejlige Parkanlæg, saa vil de Par Timer gaa for Dem som Minuter.«

»Det Forslag lader sig høre,« svarede Fader

Mozart formildet. »Hvad mener Du, kjære Kone? Da vi ikke har andet at tage os for, saa synes jeg, vi kan gaa derover.«

Hans Hustru var enig med ham deri, og Børnene glædede sig meget til at kunne tumle sig et Par Timer i det fri, efter at de havde været tvungne til at sidde indespærrede saa længe i den snævre Vogn paa den støvede Landevej. Man satte sig altsaa i Bevægelse, medens Postillonen hentede Hjælp til at faa Vognen gjort i Stand.

Parken, som man snart naaede, var skyggefuld og kjølig. Et dejligt, grønt Løvtag hvælvede sig over de smukt holdte grusbelagte Gange, hist og her saa man Græsplainer, hvor paa der græssede tamme Hjorte og Raadyr og Taarnene paa det endnu smukke og vel vedligeholdte Slot, kunde skimtes over Træernes Toppe.

Man glædede sig over de kjølige dæmrende Skygger og nærmede sig lidt til Slottet. Med Undtagelse af vore Venner, var der intet Menneske at se. Wolfgang opdagede en aabenstaaende Dør paa en afsidesliggende Bygning, hvis hele Stil lod formode, at det maatte være Slotskapellet. Nysgjerrig gik han ind igjennem Døren. Forældrene og Nanny fulgte bag efter. Man kom ind i et stort Kapel, som var udsmykket med den største Pragt. Et meget smukt Orgel tiltrak sig navnlig Wolfgangs Opmærksomhed, og han kunde ikke modstaa sin Lyst til at prøve sin Kunst derpaa. Kapellet laa ensomt, intet Menneske var at se i Nærheden, og

Fader Mozart troede derfor, at han turde vove at give efter for sin Søns Ønske. Han traadte selv Blæsebælgen og snart brusede en Strøm af smukke, højtidelige Melodier gjennem Kapellet og langt ud i den stille, tavse Slotspark.

To usædvanlig smukke Damer med et fornemt Ydre og i prægtige Klæder gik netop og spadserede i Parken og hørte med Forbavselse de dejlige Toner, som syntes at komme ned fra Himlen. De nærmede sig mere og mere Kapellet og blev endelig staaende ganske nær ved det, skjulte af et tæt Krat, for ganske uforstyrrede at kunne glæde sig ved de skjønne Orgeltoner. De lød endnu en lille Stund, da endte de med nogle sagte hendøende, brillante Akkorder, og den forrige Stilhed og Ro herskede igjen i den store ensomme Park.

»Forunderlig dejligt!« sagde den ene af Damerne til sin Ledsagerinde. »Jeg synes, jeg aldrig har hørt en saa højtidelig og gribende Musik. Hvem kan det være, som spiller paa Orgelet? Det er umuligt, at det er vor gamle Organist, som vel er ganske dygtig, men dog aldeles ingen Anelse har om saadanne Harmonier og Melodier.«

»Hvis De befaler det, vil jeg skaffe mig at vide, hvem det er,« svarede den anden Dame. »Eller, det var i Grunden det aller simpleste, om vi gik ind i Kapellet og saa Orgelspilleren i Nærheden.«

»Nej, nej, kjære!« sagde den første Dame med en afværgende Bevægelse. »De dejlige, himmelske Toner har sat mig i en Stemning, som jeg

ikke gjærne vil have forstyrret. Lad os gaa videre. Imorgen faar vi maaske at vide, hvem denne udmærkede Kunstner er, og vi vil da sørge for at faa ham oftere at høre.«

Med disse Ord gik Damen videre og fordybede sig igjen i de mørkere og mere skyggefulde Dele af Parken. Hendes Ledsagerinde fulgte hende uden videre Indvendinger.

Kort efter traadte Fader Mozart og hans Familie ud af Kapellet og gik tilfældigvis den samme Vej, som Damerne var gaaede kort før. Det var deres Hensigt at gaa tilbage til Landsbyen for at se efter deres Vogn; men da de ikke kjendte Parkens mange krogede og labyrinthiske Gange, som desuden hist og her var omgivne af høje Taxus- og Buxbomhækker, kunde de ikke finde Vej og blev efter en halv Times forgjæves Søgen raadvild staaende.

»Vi maa være forhexede, siden vi ikke kan opdage Udgangen!« sagde Fader Mozart en Smule urolig. »Den hele Park er ogsaa som uddød. Der er vidt og bredt ingen Mennesker at se.«

»Jo, der henne Fader!« raabte den lille Wolfgang, der saa sig om alle Vegne med sine klare Øjne, som endogsaa syntes at kunne trænge igjennem Hækkens tætte Løvværk. »Se de to smukke Damer der henne Fa'er! de kjender vist Stedet og vil sige os Besked, naar vi beder dem derom.«

Som sagt saa gjort. Wolfgang nærmede sig med sit sædvanlige, barnlig kjække, frimodige Væsen

Damerne, hilste dem høflig og tiltalte dem i det tyske Sprog:

»Smukke Damer,« sagde han, »vil De ikke være saa venlige at sige mig, hvor vi egentlig er?«

Damerne syntes i Begyndelsen at vilde tage den dristige Tiltale ilde op, navnlig den ene, som havde et overordenlig fornemt Ydre. Men da hun havde kastet et Blik paa den smukke Dreng, som saa saa tillidsfuldt op til hende, smilede hun og svarede ligeledes paa tysk:

»I Parken i Choisy, min lille Ven! Saa det ved Du ikke?«

»Aa jo, det ved jeg nok,« svarede Wolfgang; »men Parken er saa stor, og der er saa mange Gange i den, som krydse hinanden og slynge sig ind i hinanden, og derfor kan vi ikke finde tilbage til Landsbyen, hvorfra vi er komne herhen.«

»Naa saaledes, det er en anden Sag!« sagde Damen venlig. »Men nu er I paa den rette Vej. I behøver kun at gaa ned ad den Allé, saa ligger Choisy til venstre for Jer. Men sig mig en Gang, hvem er Du, og hvorledes kommer Du den lange Vej fra Tyskland her hen?«

»Aa, jeg er Wolfgang Mozart,« svarede Barnet og søgte at give sig et vigtigt Udseende. »Og det er mine kjære Forældre, og den lille Pige er min Søster Nanny! Vi rejser alle sammen til Paris, hvor jeg og Nanny skal spille for Kongen og Dronningen af Frankrig!«

»Du lille Fyr?« svarede Damen en Smule overrasket. »Hvad vil Du saa spille?«

»Hvad der forlanges, Klaver, Violin eller Orgel!«

»Umuligt! Saadan et lille Menneske som Du?«

»Aa, ja, hvorfor ikke? Jeg har da allerede forrige Vinter spillet for Kejserinde Marie Theresia i Wien, hvorfor skulde jeg saa ikke kunne gjøre det her. Har De da virkelig slet ikke hørt noget om mig?«

»Nej, mit Barn, det har jeg virkelig ikke!«

»Naa, saa maa De rigtignok slet ikke læse Aviser,« sagde lille Wolfgang. »Der har jo staaet hele Sider fulde om mig deri! Tænk Dem kun om, smukke Dame! De maa dog have hørt noget om Wolfgang Mozart!«

»Jeg behøver virkelig ikke at tænke mig om, svarede Damen smilende, »thi jeg læser sjældent eller aldrig Aviser. Men det gjør ingen Ting; naar Du spiller ved Hoffet, er jeg rimeligvis ogsaa til Stede og vil saa glæde mig ved at forny vort Bekjendtskab fra i Dag.«

»Aa, saa De hører ogsaa til Hoffet? Det glæder mig,« sagde Wolfgang livlig. »De kan tro, jeg skal gjøre mig rigtig Umage, naar De kommer, for at De kan lære mig rigtig at kjende. Jeg spiller ikke daarlig, om jeg ogsaa kun er en lille Dreng.«

»Min Gud,« sagde Damen til sig selv, »skulde det være muligt, at . . . . .? Hør, min lille Ven,« sagde hun nu igjen til Mozart, — »kan Du maaske sige mig, hvem der før spillede Orgelet i Slotskapellet?«

»Det var netop mig, og Fader traadte Bælgen for mig,« svarede Wolfgang.

Damen studsede. Hun kunde næppe tro, hvad Barnet sagde, men dog svandt igjen enhver Tvivl, naar hun saa ind i det aabne Ansigt og de ærlige, trofaste Øjne.

»Nu velan da,« sagde hun endelig, naar det er sandt, og jeg tvivler ikke paa det, saa er Du virkelig en stor Kunstner, og jeg lover Dig at benytte hele min Indflydelse for at skaffe dig Adgang til det kongelige Hof!«

»Det er dejligt, og jeg takker Dem forud derfor!« svarede Wolfgang. »Og hvis De skulde se Fru Dronningen, saa hils hende saa mange Gange fra mig. Jeg ved allerede gjennem Fru Grevinde Lillibonne, at hun er en meget god, kjær, from Dame, og hun har vist allerede hørt om den lille Mozart.«

»Godt, jeg lover Dig, at jeg skal bringe Dine Hilsener, mit Barn,« svarede Damen. »Og nu far vel! Dine Forældre kunne blive utaalmodige, og jeg har ogsaa et og andet at besørge, før det bliver Aften. Farvel!«

Hun rakte Wolfgang Haanden, som han kyssede ærbødigt, hvorpaa han gik bort.

»Det var en rar Dame,« sagde han, da han var kommen hen til sine Forældre. »Hun fortalte mig, at hun hører til Hoffet, og hun lovede mig, at hun snart vil skaffe os Adgang til Kongen!«

Fader Mozart lagde ikke videre Vægt paa et saadant foreløbigt Løfte. Han var tilfreds med, at Wolfgang havde faaet den rigtige Vej til Landsbyen Choisy at vide og spaserede nu derhen med sin Familie. Man fandt Vognen i Stand og rejste videre til Paris,

hvorhen man naaede uden videre Uheld, inden Natten brød frem.

Fader Mozart, som al Tid var forsigtig og forudseende, havde forsynet sig med talrige Anbefalinger til de fornemste Familier i Paris, og fandt en over al Forventning venlig og gunstig Modtagelse. De mest ansete Personer interesserede sig levende for, at Mozarts to Børn, som med Rette blev ansete for Underbørn, kunde komme til at optræde offentlig, og fik det endogsaa indrettet saaledes, at man indrømmede dem et af de bedste Theatre til deres Koncerter. Det var en Gunst, som endnu aldrig var bleven en rejsende Virtuos til Del. Koncerterne blev anmeldte, givne, og som sædvanlig høstede Wolfgang det mest stormende Bifald af en talrig Tilhørerkreds, som næsten kun bestod af de højeste Stænder. Fader Mozart mærkede med Glæde, at hans Pung, som allerede var begyndt at blive temmelig tom, igjen fyldtes med funklende Guldstykker, og han befandt sig i den Anledning al Tid i et rosenfarvet Humør, som imidlertid blev endnu bedre efter nogle faa Ugers Forløb.

En Ven af Familien, Baron Grimen, Tysker af Fødsel men meget anset i Paris, hvor han havde stor Indflydelse, bragte nemlig en Dag den glædelige Efterretning, at Familien Mozart vilde blive indbuden til Hoffet i den nærmeste Fremtid.

»Dronningen har mærkelig nok selv intereseret sig varmt for vor lille Wolfgang,« føjede han til, »og det skyldes navnlig hendes Bestræbelser, at vi

har naaet det ønskede Maal saa meget før, end vi ventede.«

»Aha!« sagde Wolfgang triumferende og klappede i sine smaa Hænder, — »kan Du se Fa'er, det er den gode Dame i Choisy Skyld i! Hun har ærlig holdt, hvad hun lovede.«

»Hvad for en Dame?« spurgte Baron Grimen studsende.

Wolfgang og hans Fader begyndte begge to at fortælle det lille Æventyr, de havde oplevet i Choisy og Baron Grimen hørte smilende med spændt Opmærksomhed til.

»Naa, saadan forholder det sig!« sagde han en Smule hemmeligsfuldt, — »ja nu har jeg nok faaet den Gaade løst. Nu, vi skal faa at se, det kan blive en ganske behagelig Overraskelse.«

»Men hvornaar skal jeg da spille for Dronningen?« spurgte den lille Wolfgang utaalmodig. »Jeg længes meget efter at lære hende at kjende.«

»Muligvis snart, min lille Ven,« sagde Baron Grimen beroligende. »Saadan noget kan man ikke tvinge frem med Magt, men hvad der kan gjøres for at fremskynde Forestillingen, skal ganske sikkert blive gjort.«

Med denne Besked maatte Wolfgang give sig tilfreds. Dog skulde han ikke spændes længe paa Pinebænken; thi allerede efter faa Dages Forløb meldte Baron Hebert, Dronningens Overskatmester, sig og tilsagde Familien Mozart til at møde til en bestemt Tid i Dronningens Værelser i Versailles.

Tiden kom og lille Wolfgang saa sig hensat midt i det franske Hofs Pragt, som endogsaa langt overstraalede Glansen ved det kejserlige Hof i Wien. Landets højeste Adel, klædt i guldbroderede Galladragter oversaaede med Diamanter, havde forsamlet sig i en stor Sal; til højre og venstre for dem var der igjen en hel Række Værelser, som var straalende oplyste af over hundrede Kjerter. I Begyndelsen kunde Familien Mozart kun i Frastand kaste et Blik paa disse Herligheder; thi Kongen var endnu ikke kommen ind i Salen, og man kunde ikke føre de ventende ind, før man havde faaet hans Befaling dertil.

Efter nogen Tids Forløb forraadte en urolig Bevægelse i Salen, at Ludvig den femtende var traadt ind, og omtrent en halv Time senere nærmede Baron Hebert sig Familien Mozart.

»Behag at træde nærmere,« sagde han høflig, »Hendes Majestæt Dronningen ønsker, at De skal forestilles for hende.«

De fulgte Opfordringen. Da de var komne ind i Salen, udstødte lille Wolfgang, som aldeles ikke blev imponeret af den Pragt, der omgav ham, et Glædesskrig. Han havde faaet Øje paa den Dame, som han havde set og talt med i Parken i Choisy eg ilede henimod hende med straalende Øjne.

»Det er dejligt, at De er her,« sagde han livlig og kyssede Damens fremrakte Hænder. »De har holdt Deres Løfte til mig, og jeg takker Dem

saa mange Gange derfor. Men sig mig nu hurtig, hvor er da egentlig Dronningen?«

»Gjætter Du det da ikke, mit kjære Barn?« svarede Damen smilende. »Det er jo mig.«

»Det glæder mig!« raabte lille Wolfgang glad overrasket. »Nu holder jeg dobbelt saa meget af Dem som før, fordi jeg ser, hvor god De er!«

»Og her,« sagde Dronningen og vendte sig til en Herre i Nærheden, »staar hans Majestæt Kongen, som ogsaa ønsker at høre Dig spille.«

Wolfgang bukkede med megen Anstand for Kongen, som modtog dette Tegn paa Ærbødighed med en let Bevægelse med Hovedet, og da han ikke forstod Tysk, lod han Dronningen fortælle sig, hvorledes hun havde gjort det smukke Barns Bekjendtskab. Da Kongen havde faaet det at vide, lod han ogsaa Wolfgangs Fader og Søster forestille for sig, henvendte nogle naadige Ord til dem begge og satte sig saa til at spille Kort med nogle Kavalerer. Wolfgang talte imidlertid videre med Dronningen, og denne forestillede ham for de franske Prinsesser, Madame Victoire og Madame Adelaide, som heldigvis ogsaa forstod Tysk.

Den yngste af Prinsesserne, Madame Victoire, interesserede sig især levende for Wolfgang Mozart, fordi hun allerede havde hørt meget fordelagtigt, ja næsten utroligt om ham, og selv med Rette gjaldt for en udmærket Musikkjenderinde. Wolfgang underholdt sig livlig med hende, da Kongen pludselig vendte sig lidt om fra Spillebordet og sagde:

»*Eh bien*, faar vi ikke snart vor lille Musiker at høre?«

Disse Ord blev efterfulgte af den dybeste Stilhed, og Wolfgang og Nanny, som fulgte Kongens Vink satte sig strax til Klaveret og spillede en firhændig Sonate med stor Kunstfærdighed og Bravour.

Børnene spillede ganske overordentlig smukt; men da Kongen strax igjen havde taget fat paa Spillet og ikke syntes at skjænke dem nogen videre Opmærksomhed, saa troede Hoffolkene, at de heller ikke var forpligtede dertil, og man vilde formodentlig aldeles ikke have lagt Mærke til Børnenes Spil, naar Dronningen og Madame Victoire ikke havde hørt paa det i den største Spænding. De gav ogsaa tidt deres Bifald til kjende og søgte derved at mildne den pinlige Følelse, som det øvrige Selskabs Mangel paa Deltagelse nødvendigvis maatte fremkalde hos Børnene. Men disses Fintfølelse og Kunstnerstolthed var for dybt krænkede. Nanny havde Taarer i Øjnene og lille Wolfgang var i højeste Grad opbragt over sit Publikums Kulde og skjulte aldeles ikke sine Følelser.

»Kom Fader,« sagde han ganske højt og slog heftig sit Nodehæfte sammen, — »kom lad os gaa, Du ser nok, at disse Mennesker aldeles ikke forstaar sig paa Musik!«

Vice-Kapelmesteren blev meget forskrækket over, at Wolfgang udtalte sin Vrede saa højt. Han frygtede ikke uden Grund for Kongens Unaade og

tænkte strax paa, hvilken uheldig Virkning, det vilde gjøre, naar Verden fik at vide, at Drengen havde spillet ved det franske Hof uden at gjøre noget som helst Indtryk. Derfor samlede han hele sin Aandsnærværelse og sagde:

»Som Du vil, Wolfgang, vi kan gaa naar Du vedblivende vægrer Dig ved at spille. Men betænk vel hvorledes Du vil være til Mode, naar man siger i Verden: Den lille Wolfgang Mozart har gjort fuldstændig Fiasko ved Hoffet i Versailles. Tror Du, Du kan bære saadan en Skam? Og Du kan være vis paa, at det vil blive saadan, som jeg har sagt, naar vi nu gaar vor Vej med uforrettet Sag!«

»Du har Ret Fader,« svarede Wolfgang stolt, og hele hans Æresfølelse var vakt og lyste ud af hans straalende Øjne. »Jeg vil tvinge dem til at høre, og hører de først paa mig, har jeg vundet Spillet.«

Og nu gik han lige hen til Kongens Spillebord, bøjede sig dybt for ham og sagde dristig:

»Vil Deres Majestæt ikke vise mig den Naade at opgive mig et Thema at fantasere over?«

Kongen saa forbavset op, og man kunde, se, at han ganske havde glemt de to smaa Virtuoser over sit Kortspil.

»Aa, det er Dig!« sagde sagde han. »Hvad vil den lille?«

»Han beder, om De vil give ham et Thema at variere,« svarede Prinsesse Adelaide hurtig.

Kongen udstødte et Overraskelsesudraab og saa forskende paa Wolfgang.

»Det er godt,« sagde han og nynnede et Thema af en yndet Opera. »Kan Du bruge det?«

»Jeg haaber, at jeg skal kunne tilfredsstille Deres Majestæt,« svarede Wolfgang med Selvfølelse og gik igjen hen til Klaveret.

Kongens Opmærksomhed var bleven vakt ved Barnets Dristighed, og uagtet han ikke holdt op med at spille Kort, lyttede han dog i det mindste til den lille Mozarts Klaverspil. Paa en Gang lagde han Kortene paa Bordet, vendte sig om, stod op og sagde ganske højt:

„Dette er virkelig noget ganske usædvanligt.«

Wolfgang hørte disse Ord, og der gik et Skjær af Triumf over hans Træk. Han spillede videre, bestandig dejligere, mere fuldtonende og glimrende, tilsidst med en Bravour, som var ganske ukjendt paa den Tid.

Nu lyttede ogsaa Hoffolkene; der herskede den dybeste Stilhed i den store Sal, som kun fyldtes af Wolfgangs dejlige Toner. Dronningen og Prinsesserne lyttede henrykte, og Madame Victore havde endogsaa Taarer i Øjnene. Kongen selv lyttede med den største Forbavselse og Beundring og strøg sig fra Tid til anden med Haanden over Panden, som om han vilde overtyde sig om, at han virkelig var vaagen og ikke drømte.

De sidste Toner hendøde, og et højt Bravoraab fra Kongen gav Tegnet til en Bifaldsstorm saa stærk, som man endnu aldrig havde hørt den i Versailles. Men Prinsesse Victore glemte al Hoftvang og ilede hen til Wolfgang og omfavnede og kyssede ham.

Der var foruden Dronningen endnu en Dame i Salen, som netop paa den Tid havde stor Indflydelse paa Kongen og ved hans Gunst var næsten almægtig ved Hoffet; det var Marquisen af Pompadour. Hun var ogsaa begejstret over Underbarnets Spil og ønskede at se ham i Nærheden, hvorfor Kongen selv førte ham hen til hende.

»Ih, sikken en lille Mand,« sagde hun, »og dog er han et stort Geni! Sæt ham op paa et Bord.«

Det skete, og da den skjønne Marquise — thi hun var virkelig en skjøn Kvinde — smilende betragtede ham med sine store straalende Øjne, bøjede Wolfgang sig hen til hende for at kysse hende, men blev i høj Grad forbavset og ubehagelig overrasket, da Marquisen stolt trak sig tilbage og stødte ham bort fra sig. Wolfgang kunde ikke tilbageholde et Udbrud af krænket Stolthed og raabte vredt:

»Naa, hvad er hun for en, som ikke vil kysse mig, naar endogsaa Kejserinden har kysset mig!«

Til Held for ham og maaske ogsaa for hans Familie sagde han disse Ord paa Tysk, og ingen ved Hoffet havde forstaaet dem, undtagen Dronningen og Prinsesserne, som aldeles ikke var vrede over den Ringeagt, Mozart baade nu og senere viste Marquisen. Men for at forhindre, at den lille dristige Dreng begik flere Uforsigtigheder, lod de ham sætte sig ved Klaveret igjen, og han henrev nu igjen Selskabet ved sit smukke, graciøse Spil. Han gjentog ogsaa her under stormende Bifald det Kunststykke at spille med tildækket Klaviatur, som Kej-

ser Frants af Østrig først havde bragt ham til at tænke paa, og han høstede endnu mere Bifald herved end ved sin ægte, dybe og hellige Kunst. Det ærgrede nu netop den lille Wolfgang og gjorde ham ondt.

»Der er ikke én her, som forstaar sig paa Musik,« sagde han rent ud til Madame Victoire, hvem han især havde fattet Kjærlighed til; — »Du alene er en Undtagelse, og derfor vil jeg ogsaa kun spille for Dig. Bestem Du, hvad jeg skal spille!«

»Ja, hvad vil Du have?“ svarede Prinsessen. »Tror Du, Du kan sætte Bas til en Menuet?«

»Ja, hvorfor ikke! giv mig kun Diskanten.«

Prinsessen vinkede ad sin Musiklærer, Hr. Le Grand, og bad ham at sætte en Menuet paa Noder saaledes, som Wolfgang ønskede det. Le Grand adlød med en vantro Hovedrysten. Men da han var færdig, gik Wolfgang med Kompositionen hen til et Skrivebord og satte uden et Øjebliks Betænkning Basnoderne under.

Hr. Le Grand studsede, thi uagtet han var en ganske dygtig Musiker, vidste han dog, at saadan noget kunde han ikke gjøre. Men Wolfgang gjorde kort efter noget, som var langt sværere.

»Naa, mit Barn,« sagde Madame Adelaide, »Du har gjort, hvad min Søster ønskede, maa jeg nu ogsaa stille Dig paa en Prøve?«

»Ja, hvorfor ikke,« svarede Wolfgang venlig, »hvad skal jeg gjøre?«

»Noget meget svært,« sagde Madame Adelaide.

»Jeg vil synge en italiensk Kavatine, som jeg kan udenad. Tror Du, at Du er i Stand til at akkompagnere mig paa Klaveret uden at kjende den, uden at se paa mig, kun efter Gehør?«

»Det er umuligt,“ raabte Le Grand, „ganske og aldeles umuligt!«

»Let er det rigtignok ikke,« sagde Wolfgang, »men man kan jo forsøge det!«

Han satte sig ved Klaveret, og Madame Adelaide, som sang meget smukt, begyndte paa sin Kavatine. Wolfgang akkompagnerede hende, naturligvis kun ufuldkomment og ikke fufdstændig rigtig, da det, som enhver Musiker ved, er ganske umuligt i Forvejen at gjætte alle Modulationer og Afvigelser i en ubekjendt Melodi. Men Prinsessen var næppe bleven færdig med at synge, før Wolfgang bad hende gjentage Kavatinen, og nu gjorde han noget, hvortil man sjælden eller aldrig har hørt Magen. Han spillede ikke alene hele Melodien med højre Haand, men han føjede endogsaa med tilsyneladende Lethed Bassen til med venstre. Atter og atter bad han Prinsessen om at begynde paa ny, og ved hver Gjentagelse akkompagnerede han ganske rigtig, men hvert Akkompagnement var forskjelligt.

Det gik fuldstændig over alles Forstand, og det er ikke til at undres over, at dette Bevis paa et virkelig overordentlig Geni blev efterfulgt af saa livlig, almindelig og vedholdende en Bifaldsstorm, som endnu aldrig havde lydt i Versailles Sale. Alle

var henrykte over den lille kun syvaarige Virtuos, og Madame Victoire tog ham paa Skjødet og kyssede og kjærtegnede ham, som om han havde været hendes egen Søn. Saa gav hun ham en kostbar Diamantnaal, som hun selv satte fast i hans Halstørklæde. Dronningen stak de dejligste Lækkerbidskener til ham og fodrede ham dermed som en lille Fugl. Selv Kongen underholdt sig livlig med den lille, vittige Dreng, og lod sin Dronning oversætte hans Svar for sig paa fransk. Og Hoffolkene stode omkring dem i en stor Kreds og saa forbavsede paa Underbarnet, der fejrede en Triumf, som ingen anden Virtuos i Verden havde fejret før ham.

SYVENDE KAPITEL.

Efter et halvt Aars Ophold i Paris forlod Familien Mozart Frankrig for at begive sig til England og derfra til Holland. I Haag blev den lille Wolfgang farlig syg, men ved sine nærmestes trofaste Pleje, blev han snart rask igjen og fortsatte nu sine Studier med usvækket Kraft. Han besøgte saa Paris en Gang endnu og kom først henimod Slutningen af Aaret 1766, bedækket med Laurbær og Berømmelse tilbage til Salzburg.

Her henrandt nu nogle Aar i stille Tilbagetrukkenhed, som kun afbrødes en eneste Gang af en Udflugt til Wien, hvor Wolfgang udmærkede sig paa mange Maader og i høj Grad vandt den berømte Kapelmester Hasses Yndest. Ogsaa i Hjemmet blev der gjort Ære af den tolvaarige Dreng, thi Fyrstbiskoppen af Salzburg udnævnte ham til Koncertmester i sit Kapel, efter at han flere Gange personlig havde overtydet sig om hans store Geni.

Saaledes enedes alle om at ære og berømme

Drengen, man beundrede ham i hele Evropa og priste hans store Kunstfærdighed, og der manglede kun ét i, at han havde naaet Berømmelsens Tinde: Italiens Bifald.

Italien gjaldt den Gang for Kunstens egentlige Hjem, dér levede de største Musikere og Komponister, og den lille Wolfgang længtes efter at vinde Anerkjendelse hos dette Lands store, berømte Mestere. »Til Italien!« var hans Løsen, og Faderen gav til sidst efter for sin Søns indtrængende Bønner, uagtet han godt saa, hvor voveligt Forsøget var.

I Aaret 1769 begyndte de paa Rejsen, men denne Gang var det kun Fader og Søn, Nanny blev hjemme hos Moderen.

Der var den Gang i Bologna et philharmonisk Akademi, som gjaldt for den største musikalske Avtoritet i hele Verden. Enhver Musiker betragtede det som den største Ære og Udmærkelse at være Medlem af dette Akademi, og det havde man ogsaa Grund til, thi kun de mest udmærkede Kunstnere kunde blive Medlemmer, og det kun, naar de havde løst de allersværeste Opgaver. I Spidsen for dette berømte Institut stod den Gang Pater Martini, som var almindelig anerkjendt som den grundigste Musikkjender, og hans trofaste Ven, den berømte Sanger Farionelli, som nu boede paa et udmærket smukt Landsted i Nærheden af Bologna, efter at han overvældet med Æresbevisninger havde trukket sig tilbage fra Verden. Begge havde hørt, hvor berømt Wolfgang Mozart var, og det overraskede dem der-

for ikke, at den unge Kunstner opsøgte dem i Bologna og udtalte Ønsket om at blive optagen som Medlem af det philharmoniske Selskab.

Begge de gamle, saavel Pater Martini som Farionelli bød Drengen hjærtelig velkommen og ved sin indtagende og elskværdige Fremtræden vandt han snart de to berømte Mænds faderlige Kjærlighed. De saa snart, hvor overordentlig og usædvanlig begavet han var, men desuagtet var Pater Martini dog bange for, at det ikke skulde lykkes Drengen at løse den Opgave, som han maatte løse, hvis han skulde kunne blive optaget som Medlem af Akademiet, og han skjulte ikke sin Tvivl for sin Ven Farionelli.

»Denne Dreng er visselig et Underbarn og en sjælden Prydelse for vor skjønne Kunst,« sagde han en Dag til Farionelli, da Wolfgang lige havde besøgt de to gamle, »men netop af den Grund føler jeg mig forpligtet til at give ham den sværeste Opgave, og jeg frygter, at han ikke vil være den voxen. Jeg gjentager, at jeg frygter det, thi denne Dreng har vundet mit Hjærte, og det skulde gjøre mig inderlig ondt, om han faldt igjennem ved Prøven.«

»Jeg deler ikke denne Frygt,« svarede Farionelli. »Ikke alene de Beviser paa Dygtighed, som han har givet os, men ogsaa hans hele Fortid taler for ham. Paris, London, Holland og Wien sværme jo for Underbarnet.«

»Ja for Barnet,« svarede Pater Martini, —

»men nu har Wolfgang traadt sine Børnesko; selv om han er en Dreng, er han dog intet Barn mere, og han gjør selv Fordring paa at blive anset for en Kunstner. Skal altsaa Verden anerkjende ham som en saadan saa maa han fremfor alt bestaa sin Prøve her. Er han i Stand dertil, har vi ved vort Vidnesbyrd hævet ham til Cavaliere philarmonico, saa staar hans Berømmelse urokkelig fast. Men hans Dygtighed til at spille Klaver, Violin og Orgel hjælper ham ikke her. Her maa han bevise, at han er fuldstændig videnskabelig uddannet som Musiker, og at han grundig forstaar Generalbassen. Og det er det, jeg betvivler.«

»Naa, det vil vi jo faa at se,« svarede Farionelli, som havde større Tillid til den unge Mozarts Talent, — »hvilken Opgave har Du da tænkt paa at give ham?«

»Den sværeste jeg kjender,« svarede Pater Martini meget alvorlig. »Han maa udsætte en Antiphona af Antiphonarium for fire Stemmer.«

Nu blev ogsaa Farionelli forskrækket, thi denne Opgave var saa svær, at man maatte have det allergrundigste Kjendskab til Musik for at kunne løse den.

»Det vil Du da ikke forlange af ham, min Ven!« sagde han bevæget.

»Jeg maa gjøre det, jeg maa give Drengen den sværeste Opgave, netop fordi han er saa ung, Akademiets Ære fordrer det,« svarede Pater Martini ubøjelig. »Dersom han ikke løser Opgaven, nu, saa er det ikke til Skam for den unge Mand, og

han kan trøste sig ved at tænke paa andre ældre Musikere, som ikke var lykkeligere end han; men gaar han som Sejrherre ud af den svære Kamp, saa Farionelli staar hans Berømmelse ogsaa urokkelig fast og rækker til Stjærnerne.«

»Handl da efter Dit bedre Vidende, min Ven,« svarede Farionelli resigneret, da han nok saa, at intet kunde rokke den gode, men strænge Mesters Beslutning. »Jeg for min Del ønsker Drengen alt Held.«

»Og jeg ikke mindre,« svarede Pater Martini med Varme, »thi jeg elsker dette Barn og føler, at det har vundet hele mit Hjærte. Men netop derfor vil jeg have, at han skal udføre noget stort.«

Hvad Wolfgang angaar, da imødesaa han den svære Prøve med en Sjælsro, som man kunde have anset for Letsindighed, hvis han ikke hos sig selv havde følt Kraft til at udføre selv det allersværeste uden stor Anstrængelse. Den geniale Dreng havde ikke ladet den rolige, ensformige Tid i Salzburg gaa ubenyttet hen, men han havde anvendt den til at studere sin Kunst ivrig og alvorlig. Han kjendte grundig de store Komponister Stradella, Scarlatti, Durante, Hasse, Bach og Händels Værker, og der var intet i Generalbassen, som var svært for ham. Saaledes kunde han rolig og fattet vente paa det Øjeblik, da han skulde prøves, og han saa det snarere i Møde med Utaalmodighed end med Bekymring. Det var hans Maal og Stræben at vise Verden, at han kunde hæve sit Hoved saa højt som en

anerkjendt Mester, og desuden ønskede han at erhverve sig Pater Martinis Agtelse og Venskab, thi Italienerne saa op til denne Mand næsten som til en Gud og ansaa enhver af hans Domme for den eneste afgjørende og gyldige.

Da den Dag, hvorpaa Wolfgang skulde prøves, nærmede sig, var næsten alt, hvad der i Bologna kunde gjøre Fordring paa Dannelse, paa Benene, og foran det store smukke Hus, hvori Academia philarmonica samledes, havde der opstillet sig en talrig, broget Menneskemængde, som i største Spænding imødesaa, hvorledes Prøven vilde falde ud. Det var ikke tilladt Publikum at betræde selve Huset, men man vidste, at det vilde blive forkyndt fra Balkonen, om Ansøgeren havde bestaaet Prøven eller ej, thi det var fra gammel Tid af Skik og Brug. Mægnden kjendte og elskede den unge Mozart, som den havde hørt og beundret ved nogle offentlige Koncerter, og da han Kl. 1 om Eftermiddagen kom gaaende hen til Huset, lød der ham fra alle Sider et højt »eviva« i Møde. Wolfgang takkede muntert med indtagende Venlighed. Hans aabne, smukke Ansigt bar intet som helst Spor af Ængstelse eller Bekymring, og han smilede saa sorgløst, at ingen skulde tro, at hele hans Ære og Fremtid afhang af det næste Øjeblik. Og dog var dette virkelig Tilfældet; thi hvis han ikke bestod Prøven, saa var det forbi med hans Kunstnernavn, og alle de Lavrbær, han allerede havde vundet, vare ikke mere værd end en Haandfuld Støv og Aske. Man vilde

maaske nok lade ham gjælde for en ganske taalelig Musiker, men man vilde aldrig anerkjende ham for en virkelig stor Kunstner.

Det vidste Wolfgang, men desuagtet gik han med et muntert Ansigt ind i Salen, ledsaget af sin Fader. Her havde Pater Martini, Farionelli og alle de andre Medlemmer af Akademiet, som var i Bologna, forsamlet sig. De fleste af dem var gamle, men berømte Kapelmestere og Musikere, og de modtog den unge, fjortenaarige Kunstner med Alvor og Værdighed og i den dybeste Tavshed.

Det var et højtideligt Øjeblik. Fader Mozarts Hjærte bankede i hemmelig Angst, og hans Knæ vaklede under ham, da han stod foran sin Søns strænge og alvorlige Dommere. Wolfgang saa derimod ganske rolig ud, og hans Øjne straalede af beskeden, men urokkelig Selvtillid, da han lod sit Blik glide hen over sine Dommere.

Efter denne Hilsen maatte Fader Mozart bortfjærne sig og blev indtil videre ført ind i Akademiets Bibliothek. Men Wolfgang maatte træde nærmere, hvorpaa Akademiets Formand rejste sig og højtidelig overrakte ham den Opgave, som han skulde løse. Det var efter Pater Martinis Bestemmelse en Antiphona af Antiphonarium Romanum. Wolfgang skulde nu udsætte den for fire Stemmer i et aflaaset Værelse, og han maatte være færdig dermed i tre Timer.

Wolfgang tog Bladet, bøjede sig dybt og ærbødig for de strænge Herrer og fulgte da med lette

Skridt og vel til Mode den Tjener, som skulde vise ham hans Værelse og laase Døren efter ham. Men det var ikke uden hemmelig Angst og Bekymring, at Pater Martini og hans Ven Farionelli saa efter den ungdommelig friske Dreng, som tilsyneladende var saa rolig og tillidsfuld.

Og det var ikke uden Grund, at de var bange; thi de kjendte naturligvis Vanskelighederne ved den Opgave, som var givet ham, og vidste af Erfaring, at mangen en udmærket Musiker havde lidt Skibbrud ved dens Løsning, og at mangen en anden havde brugt sine fulde tre Timer til med Møje at Besvær at lave en Antiphona paa et Par Linier.

I forventningsfuld Tavshed ventede Medlemmerne af Akademiet paa Udfaldet. Kun af og til vexlede man nogle hviskende Ord. Pater Martini og hans Ven Farionelli gik tavse op og ned i Salen. Alles Sind var i Bevægelse. Selv om de fleste af Dommerne ønskede den unge Ansøger al Lykke og Held, saa var der dog ogsaa andre, som betragtede den geniale unge Kunstners Geni med Misundelse og og hemmelig haabede, at han skulde bukke under for den svære Prøve og ikke kunde magte den Opgave, som var stillet ham. Derfor kunde man læse spændt Forventning paa alles Ansigter, og Stemningen vaklede imellem Bekymring og Haab, Skadefryd og Misundelse.

Saaledes forløb en halv Time, og der var ingen, som anede, at den pinlige Forventningstid allerede snart skulde være forbi, da Salens Dør pludselig

blev reven op, og Pedellen, som for kort siden havde lukket Wolfgang inde i et afsides Værelse, bleg og bestyrtet kom ind med et forbavset og forvirret Udtryk i Ansigtet.

»Hvad er der i Vejen, hvad er der sket?» spurgte Pater Martini hurtig, idet han traadte hen til Pedellen.

»Signor, jeg vover næppe at sige det,« svarede Tjeneren, — »jeg tør knap tro mine egne Øren, den unge Mozart har givet Tegn til, at han har løst sin Opgave.«

»Umuligt i saa kort Tid, det er umuligt, umuligt!« raabte Pater Martini blegnende.

»Det er umuligt!« raabte mange af de andre Medlemmer af Akademiet, som alle var komne i Bevægelse ved Pedellens Ord. »Det unge Menneske maa enten være dumdristig eller gal!«

»Vi vil se,« sagde Pater Martini beroligende. »For store Aander er intet umuligt, og Mozarts Geni er langt hævet over det almindelige.«

»Men Akademiet har bestaaet i hundrede Aar, og der er endnu aldrig forekommet et saadant Tilfælde!« sagde et af Medlemmerne.

»Det er ligemeget! hvad endnu aldrig er sket, kan være hændet i Dag,« svarede Pater Martini, som søgte at skjule sin egen Angst under et roligt Ydre. »Tegnet er givet! Kom mine Herrer Censorer, for at vi kan tage imod det unge Menneskes Arbejde og bedømme det her in pleno.«

De Herrer, hvem han henvendte denne Opfor-

fordring til, rejste sig fra deres Pladser og fulgte Pater Martini, som gik foran dem med en rolig og værdig Holdning. Men han var ikke saa rolig, som han gav sig Udseende af. Han var virkelig bange for, at Wolfgang havde taget det svære Arbejde alt for let og overfladisk. Hans Hjærte bankede heftig, da Pedellen tog Slaaen fra Døren og aabnede den paa vid Gab, hans Blik søgte ivrig den unge Mozart. Der stod han midt i Værelset, med let og selvbevidst Holdning, med hævet Pande, straalende Øjne og smilende Mund. I sin højre Haand holdt han et beskrevet Nodeblad, som han rakte Pater Martini med en let Bøjning. Pateren greb det hurtig med rystende Haand og kastede et ængsteligt Blik derpaa. Men lidt efter straalede hans Ansigt af Glæde.

»Det er lykkedes for ham«, mumlede han med et dybt Suk. »Større, herligere og skjønnere end jeg havde tænkt og haabet!«

Derpaa vendte han sig til Censorerne, som havde ledsaget ham.

»Lad os gaa tilbage til Forsamlingen, mine Herrer,« sagde han og var nu igjen bleven rolig og fattet. »Den unge Musikers Arbejde maa grundig prøves og bedømmes.«

Med et let Nik med Hovedet og med et straaende Blik tog Pater Martini Afsked fra Wolfgang, som blev lukket inde igjen for i Ensomhed at afvente Udfaldet af Prøven. Han maatte næsten vente en Time. Endelig nærmede raske Trin sig. Døren blev aabnet, og med Glædestaarer i Øjnene

traadte Pater Martini ind og trykkede ham i sine Arme.

»Kom min Søn!« sagde han med halvkvalt Stemme og trak Wolfgang med sig ind i Akademiets Sal.

Da den unge Mand traadte ind ved Siden af den gamle Mester, rejste alle Akademiets Medlemmer sig som en Mand, hilste ham med en længe vedvarende Klappen og raabte ham i Møde:

»Eviva il maestro! Eviva il cavaliere philarmonico!«

Wolfgang blegnede af glad Bevægelse. Han havde vundet den mest glimrende Sejr, man havde enstemmig tilkjendt hans Arbejde den største Pris, han stod der som Medlem af Akademiet, som anerkjendt Mester, som Ridder af den ædle Kunst, han havde viet hele sit Liv. To Arme omslyngede ham med Inderlighed, det var hans lykkelige Faders. Ved hans Bryst græd Wolfgang glad og bevæget, og medens nu den almindelige Rørelse bevirkede, at der var dyb Tavshed i Salen, lød der pludselig nede fra Gaden en Brusen som af et oprørt Hav, og i et tusendfoldigt Jubelraab gjentog den forsamlede Folkemasse de samme Ord, som nylig havde lydt i Salen: »Eviva il maestro! Eviva il cavaliere philarmonico!«

Med denne højtidelige Time afsluttedes Wolfgang Mozarts Ungdom. Han var nu ikke mere et Barn; thi skjønt ung af Aar var han dog bleven Mand i Ordets fulde Betydning, Mester i Tonernes Rige, Italiens og snart hele Verdens beundrede

Yndling. Og hvad Barnet havde lovet, holdt Manden, derom giver hans Værker det bedste Vidnesbyrd. De lyse som straalende Stjærner paa Musikens Himmel og sikre deres Komponist sit uforgængelige Eftermæle.